

NAUJIENOS

PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUB. CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Phone University of Illinois Library (gr.)

Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

VOL XXVI

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879

Chicago, Ill., Pirmadienis, Sausio-January 23 d., 1939

No. 18

Išgelbėjo 10-mį paskendusio lėktuvo pasažierių

VANDENY JIE IŠBUVO 10 VALANDŲ

Du pasažieriai ir įgulos narys žuvo

NEW YORK, N. Y., sausio 22. — Šeštadienio rytą, 9:43 valandą, didelis ir puošnus anglų pasažierinis hidroplanas Cavalier išlėkė iš Port Washington, N. Y., į Bermudą — 780 mylių kelionėn per Atlantą. Jis gabeno aštuonis pasažierius ir penkis narius įgulos.

11:23 valandą priešpie, Chicago laiku, pagauta lėktuvo radijo pranešimas: "Iškėmė į prastą orą. Gal teks nusileisti."

Pranešimas 11:37 v. priešpie (Chicago laiku) sakė: "Vis dar blogas oras."

11:57 v. pagautas lėktuvo S.O.S.

12:11 v. dienos dar pranešimas: Leidžiamas.

12:13 v. dienos pranešimas: Lėktuvas skęsta.

Pasiūsta kiti lėktuvai į nurodytą nelaimės vietą. Ji buvo daug maž 332 mylių atstumo nuo New Yorko.

Lėktuvai sugrįžo neradę Cavalier, nė jo pasažierių. Užėjo vakaras, tamsa.

Staiga Standard Oil kompanijos aliejui gabenti laivas Esso Baytown pranešė per radiją 10:24 val. vakare (Chicago laiku):

laiku): Pamatėme lėktuvą arba jo pasažierius.

Kitas Esso Baytown pranešimas painformavo: Nuleidome laivelius, pamatę liekanas. Trečias paskelbė, kad laiveliai grįžta atgal. Paskui kiti pranešimai, kad dešimt žmonių išgelbėta, kad trijų pasigendama, kad šitie trys žuvę, kad reikia daktaro pagalbos išgelbėtiems lėktuvo pasažieriams, nes jie išbuvo vandeny dešimtį valandų, įsikabinę guminių pludžių, yra peršalę ir veik nesukalbami.

Daktaro pagalbą vėliau suteikė jiems Jungt. Valstijų karinis laivas Erie.

Iš trumpų pranešimų paaiškėjo, kad lėktuvo Cavalier karibetoriai apšalo. Jura buvo audringa, tad jis ir paskendo. Du pasažieriai ir vienas įgulos narys, budami vandeny ketletą valandų, pavargo, paleido pludes ir paskendo. Žuvo Donald Miller, iš Lincoln, Nebr., J. Gordon Noakes, iš Malba, N. Y., ir lėktuvo įgulos narys Robert Spence.

Išgelbėtųjų sveikata veikia patalė. Laukta, kad juos laivas Esso Baytown atgabens į New Yorką sekmadienio naktį.

Arabai susitarė dėl konferencijos žydų klausimu

CAIRO, Egiptas, sausio 22. — Palestinos ir jos kaimyninių šalių arabų suvažiavimas pereinęs savaitės gale pilnai susitarė dėl nusistatymo konferencijoj Londone, kuri įvyks žydų imigracijos Palestino klausimais.

Priimta arabų programa nepaskelbta. Ir nežinoma, ar užgirta Palestinos arabų sukilimo vadų programa. Ši programa yra esmėje tokia: 1 — tuojau sulaikyti žydų imigraciją į Palestiną; 2 — formaliai paskelbti, kad duotas Balfourui prizdas įleisti į Palestiną 500,000 žydų jau išpildytas; 3 — sudaryti nacionalią arabų valdžią, kurion galėtų įvesti žydų mažumą, proporcingai žydų gyventojų Palestinoje kiekiui.

Barcelona gaus kviečių

PARYŽIUS, Francuzija, sausio 22. — Pereitą šeštadienį padaryta prisiruošimai pasiųsti iš Cerbere į Barceloną, Ispanijoj, 27 vagonus kviečių. Barcelonos gyventojai kenčia badą.

Chicagai ir apilinkei federatio oro biuras šiai dienai prašauja:

Giedra; ne taip šalta, saulė teka 7:12 v. r., leidžiasi 4:52 val. vak.

Ruošia priverstiną karo tarnybą CCC stovyklų nariams

WASHINGTON, D. C., sausio 22. — Atstovų rūmų komiteto, kurs rūpinasi kariuomenės reikalais, pirmininkas Andrew May paskelbė, kad jis paruošė bilių reikalaujantį priverstinios karo tarnybos jaunomenei esančiai CCC stovyklose. Šitose stovyklose jaunomenei dabartiniu laiku yra apie 300,000.

Isakė priimti darban tris pavarytus darbininkus

WASHINGTON, D. C., sausio 22. — Nacionalė Darbo Santykių Taryba isakė Yale & Towne manufaktūros kompanijai, Stamford, Conn., priimti atgal ir darbą tris darbininkus, pašalintus dėl to, kad jie buvo veiklus unijos darbuotėje. Darbo Taryba, be to, isakė kompanijai nekludyti darbininkams organizuotis ir nepriklausomą nuo kompanijos uniją.

Padėjo susirasti darbą 2,701,349 asmenims

WASHINGTON, D. C., sausio 22. — Departamento sekretorius p-nia Perkins paskelbė, kad gruodžio mėnesį Jungt. Valstijų samdos agentijos padėjo susirasti darbo 230,268 asmenims. Visto tos agentijos 1938 metais pagelbėjo darbo susirasti 2,701,349 asmenims.

Kauno miesto vaizdas žiemą, žiurint nuo Vytauto kalno.

VDV foto

Agrikultūros departamento sekretorius rezignuosias

WASHINGTON, D. C., sausio 22. — Pereitos savaitės gale rezignavo Jessie W. Tapp, žemės ūkio departamento patarėjas ir vienas žymiausių žemės ūkio klausimais ekonomistų.

Kiti pranešimai sako, kad galima tikėtis ir agrikultūros departamento sekretoriaus Henry Wallace rezignacijos. Itakingi kongreso nariai nepritaria Wallace politikai, ir vienas stipriausių jo kritikų esąs viceprezidentas Garner. Prez. Rooseveltas irgi pradėdas nusivilti Wallace administracija.

Bet girdai apie Wallace numatomą rezignaciją pasilieka nepatvirtinti.

Dar du kardinolai Jungt. Valstijoms

VATIKANO MIESTAS, sausio 22. — Laukiama, kad po piezius artimoje ateityje paskirs naują kardinolą mirusio New Yorko kardinolo, Patrick Hays, vieton. Ir ne tik paskirs naują kardinolą mirusiojo vietai, bet manoma, kad jis duos Jungt. Valstijoms dar ir priedo vieną kardinolą.

Dabartiniu laiku Jungt. Valstijose yra trys kardinolai, butent William O'Connell Bostono; George Mundelein Chicagoje; ir Dennis Dougherty Philadelphijoje. Su paskyrimu dviejų naujų Amerikos katalikų bažnyčia turės penkis kardinolus.

Jam valdžia algos nenukapojo

PARYŽIUS, Francuzija, sausio 22. — Visų Francuzijos civilės tarnybos samdinių algas Daladier vyriausybė nukapojo. Tik vieno Anatole Deibler, 76 metų, alga pasilieka kokia ji buvo — 18,000 frankų mėtam.

Deibler, kitaip žinomas "Mon-sieur de Paris", yra oficialus mirties bausmės vykdytojas (galvažudis). Jam tenka per metus apie 15 asmenų nužudyti. Valstybė padengia jo kėlionių lėšas ir samdo jam pagelbininkus.

TRUMPOS ŽINIOS IŠ VISUR

● VILLAFRANCHE, Francuzija, sausio 22. — Jungtinių Valstijų kreiseris Omaha sekmadienį buvo prisiruošęs plaukti į Barceloną — gelbėti ton esančius 100 amerikiečių, jeigu Ispanijos sukilėliai paimtų miestą.

● BARCELONA, Ispanija, sausio 22. — Kai kurie Barcelonos vyriausybės atstovai lėktuvais išvyko į Valenciją ir į Madridą, sako sekmadienio pranešimai. "Jie išgabeno svarbius dokumentus ir valdžios archyvus. Sukilėliai pralaužė lojalistų apsigynimo liniją trijose vietose. Kai kurie sukilėlių buriai esą tik 18 mylių toly nuo Barcelonos. 300,000 sukilėlių veržiasi miesto link. Visas nemilitarinis biznis Barcelonoj sulaikytas. Vyrų ir moterų paimti tranšejų kasti. Išimtis padaryta tik medikalei tarnybai ir maisto tvarkymo agentijų tarnautojams.

● WASHINGTON, D. C., sausio 22. — Prez. Rooseveltas, tikimasi, pirmadienį patars kongresui priimti programą, taikomą šalies gyventojų sveikatai pagerinti.

● MASKVA, Sovietų Rusija, sausio 22. — Sovietų Rusijos civilės aviacijos viršininkas, Molokov, apkaltino penkiolika stambių aviacijos pareigūnų, kad jie globoja tinginius ir pabastas, arba aviacijos produkcijos dizorganizuotojus. Vienas tų pareigūnų patrauktas teisman, kiti pažeminti tarnyboje.

● WASHINGTON, D. C., sausio 22. — Francuzų dienraštis "Depeche de Toulouse" paskelbė, kad Ispanijos sukilėliai išmainė didelį kiekį Amerikos kviečių, pasiūstų jiems kaip auką, į Vokietijos amuniciją. Amerikos Raudonasis Kryžius reiškia abejonę šito pranešimo tikrumu. Pasaž Raudonojo Kryžiaus atstovų, Amerikos miltai tik gabenami Vokietijos laivais sukilėliams.

● PARYŽIUS, Francuzija, sausio 22. — Visoj Francuzijoj laikomi mitingai reikalaujanti duoti pagalbos Ispanijos lojalistams.

Automobilių unijų kova pačiam ikaršty

DETROIT, Mich., sausio 22. — Pereitą penktadienį automobilių darbininkų unijos prezidentas Martin suspendavo 15-ka pildomosios tarnybos narių. Vėliau jį patį suspendavo ir impyčino tie pildomosios tarnybos nariai, kuriuos jis suspendavo.

I Detroitą atvyko 16 CIO apskričių direktorių. Martino priešais sako, kad šitie CIO direktoriai palaiko jų pusę. Antra vertus, Martin su keturiais savo šalininkais, pildomosios tarnybos nariais, atidarė generalų unijos ofisą. Generalus ofisas yra Martino kontrolėje. Ši grupė sakosi dabar esanti oficiali unijos pildomoji tarnyba.

Japonijos vyriausybė išpėjo priešus

TOKIO, Japonija, sausio 22. — Japonijos parlamento atidarymo posėdy kalbėdamas, premjeras Hiranuma šeštadienį pareiškė, kad Japonijai nelieka nieko kito daryti, kaip naikinti visus priešus jos užsimojimams Kinijoje.

Užsienių reikalų ministeris Arita pasakė, kad Japonija nori įvesti naują santvarką Rytų Azijoje. Pagal tą tvarką Japonija, Mandžurija ir Kinija sudarys bloką. Kiekviena jų pasiliks nepriklausoma, tačiau artimai kooperuos politinėje ekonominėje ir kultūrinėje veikloje.

Žinoma, šitokioje santvarkoje, pareiškė Arita, svetimšalių interesų teisės Kinijoje teks kai kuriais atvejais apkarpyti.

Leningrad — didžiausia pasauly tvirtovė

VARSUVA, Lenkija, sausio 22. — Gautomis čia žiniomis, Leningradas (buvęs Petrogradas) ir apylinkė šiandien esanti didžiausia pasauly tvirtovė. Sustiprinimai apima 100,000 kvadratinų kilometrų sritį. Šioj srity gyvena apie 4,000,000 gyventojų. Du armijos korpusai laikomi srities penkiolikos pramoninių apsaugai.

REIKALAUJA DEPORTUOTI TODEL, KAD KOMUNISTAS

WASHINGTON, D. C., sausio 22. — Prieš kurį laiką Jungt. Valstijų darbo departamento sekretorius, p-nia Perkins, isakė deportuoti į Austriją Joseph G. Streckerį — komunistą svetimšalį, neturinčį Jungt. Valstijų pilietybės popierų. Isakymas buvo duotas remiantis 1918 metų statutu, kurs neleidžia į Jungt. Valstijas svetimšalių pritariančių idėjai nuversti Jungt. Valstijų valdžią spēka arba smurtu.

Circuit teismas sulaukė darbo sekretoriaus akciją. Teismas

pareiškė, jogei asmens negalima deportuoti vien dėl to, kad jis priklauso komunistų partijai.

Dabar Jungt. Valstijų generalis advokatas Robert H. Jackson įteikė Vyriausiam Šalies teismui rašytus argumentus, kurie jeigu svetimšalis priklauso komunistų partijai, tai įstatymas reikalauja jį deportuoti. Laukiama Vyriausiojo teismo sprendimo šioj byloj. Streckerio byla, manoma, liečia padėtį Harry Bridges, kurs yra CIO unijų vadas Kalifornijoje.

Verbuoja visus vokiečius karo tarnybai

BERLYNAS, Vokietija, sausio 22. — Nacių vyriausybė išleido isakymą, kurs paima ir rezervus, prie reguliarios Vokietijos 1,000,000 karių armijos, visus sveikus vokiečius vyrus, senesnius kaip 17 metų.

Isakymas reikalauja, kad atitarnavę reguliarius kariuomenės tarnybą, vokiečiai įstotų į tą ar kitą iš daugelio pusiau militarių ir militarių Vokietijos organizacijų. Tuo būdu, jei ne reguliarioj armijoje, tai jos rezervuose priklausys visi sveiki ir tinką karo tarnybai vokiečiai.

Atnaujins karo veiklą Kinijoje

SHANGHAI, Kinija, sausio 22. — Kinijoje kurį laiką buvo palyginamai ramu — atsižvelgiant į tai, kad eina karas. Tačiau dabar taip kinų, kaip ir japonų pranešimai kalba apie naujus Japonijos prisiruošimus ofensyvui.

Japonai koncentruoja kariuomenę ofensyvui prieš Shuihinga, kinų kariuomenės bazę, kuri randasi 40 mylių į vakarus nuo Kantonu. Paėmę Shuihinga, japonai, manoma, įsiverš į Kwangsi provinciją.

Nu mato pašalpos teikimą dar 9 metus

WASHINGTON, D. C., sausio 22. — Liudydamas Jungt. Valstijų senato komitetui, New Yorko mēras La Guardia pareiškė, kad jo manymu, pašalpa ir pašalpos darbus teks dar teikti iki 1948 metų. Apie tą laiką, senatvės pensijų sistemai patobulėjus ir pramonė atgijus, gal pavyks pašalpos teikimo programą likviduoti.

117,000 neregijų J. Valstijose

WASHINGTON, D. C., sausio 22. — Jungt. Valstijų viešosios sveikatos tarnyba apskaičiuoja, kad šaly esama maždausia 117,000 visiškų neregijų. Vyrų neregijų nuošimtis didėnis nei moterų. Tik 11 nuošimčių viso neregijų skaičiaus yra samdomų.

Snukio ir Nagų Liga

YLAKIAI — šiame valsčiuje irgi pasirodė snukio ir nagų liga. Ukininkai labai susirupinę.

Paskelbė sunkvežimių streiką Michigan valstijoje

DETROIT, Mich., sausio 22. — Pereitą šeštadienį sunkvežimių šoferių unijos prezidentas J. M. O'Laughlin paskelbė, kad nuo pirmadienio, sausio 23 d., prasidės jo vadovaujamos unijos streikas visoj Michigan valstijoje.

Šitas streikas paskelbtas dviejų Amerikos Darbo Federacijos unijų pestynių pasėkoj. Įveltos ir kivrčią organizacijos yra Teamsters' Union local 271 ir Brewery Workers Union local 38.

Streikas jau prasidėjo pereitą trečadienį Detroitu, kai timesterių unija sulaukė kai kurių barvorų alaus išvežiojimą. Pereitą penktadienį aludarių unija išvaikė timesterių pikietus. Taigi dabar, keršydami, timesteriai ruošiasi paskelbti visoj Michigan valstijoje sunkvežimių šoferių streiką.

Meksika nusileido amerikiečiams

MEKSIKOS MIESTAS, Meksika, sausio 22.—Edgar Smoot, Jungt. Valstijų piliētis, turi 20,000 akrų žemės Meksikoje, Pacifiko pakraščiu, Mazanillo miestelio uoste. Meksikos valdžia planavo įrengti Smoot'o žemėje laivynui bazę. Smoot' isklė bylą Meksikos teismuose. Ir vyriausias Meksikos teismas, trimis balsais prieš du, palaikė jo pusę. Smoot' įgijo sakytą žemę pirm negu Meksika priėmė 1917 metų konstituciją.

Siunčiame

Pinigus

Lietuvon

Ir Į Kitus Kraštus

Paštu ir Telegrama už prieinamą kainą. Siuntėjui pristatome kvitą su gavėjo parašu. Ant pareikalavimo išsiunčiame pasiuntimo kvitas ir pinigų pasiuntimo ratas.

Naujienos

1739 S. Halsted St.
CHICAGO, ILL.

Kritika ir Polemika

Kokių santykių su Romos popiežium „Draugas“ nori?

Gruodžio 23 d. 1938 metais „Draugas“ pravirko graudžiomis asaromis dėl to, kad būk Lietuvos tautininkų valdžia vis dar nesunormuojanti Lietuvos santykių su Romos katalikų bažnyčia, kitaip sakant, su Vatikanu katalikų popiežium Pium XI. Perskaitę tą „Draugo“ editorialą kiekvienas pamany, kad dabartinis Lietuvos ministras pirmininkas yra koks nors baisus bedievės arba laisvamaniš. Tačiau patyrinėjęs šuras, kad jis yra tikras romiškos katalikų bažnyčios kunigas. Bet apie tai „Draugas“ neprisimena, matyti, nori padaryti į savo skaitytojus įspūdį, kad visi dabartinės tautininkų partijos valdžios ministrai yra bedieviai.

„Draugas“ suranda, kad „tau-

ATIDARYMO PRANEŠIMAS
Michigan Ave. Klinikos
Pilnas Medicinis patarnavimas su pagalba laboratorijos ir X-ray. Gydymas be vaistų, su pagalba modernių pagerintų išradimų. Reikalui esant vaistus duodame už žemą kainą.
Mes Gydome Vyrų ir Moterų Ligas
Taipgi — Artritis, Rheumatism, kraujo ligas, odos ligas, tonsilitus, pilvo ligas, pilies ir kitokias.
Pilnas jūsų sveikatos patikrinimas už \$1.50
Valandos nuo 9 ryto iki 8:30 vakare
Michigan Ave. Clinic
Telefonas Calumet 4178
33-čia ir So. Michigan Ave.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS

20 Metų Sukakties
Minėjimo Ženklielis

GALI GAUTI

NAUJIENOSE
KAINA 25 CENTAI

Pelnas eina
LIETUVOS AERO KLIUBO
NAUDAI

CRANE COAL COMPANY
5332 So. Long Avenue
Tel. Portsmouth 9022
POCAHONTAS Mine Run (Screened) Tonas \$7.50
Perkant 5 Tonas ar daugiau \$9.50
BLACK BAN Tonas
Perkant toną ar daugiau

AR BIAI BEDARBĖS?

Pasidėk nors mažą dalelę savo uždarbio į LITHUANIAN BUILDING LOAN AND SAVINGS ASSOCIATION (Naujienu Spulka) —

BEDARBĖ BUS NEBAISI
NELAIKYK SAVO PINIGŲ BE NUOSIMCIO

NAUJIENU SPULKA MOKA 4%

NAUJIENU SPULKA ISMOKA PINIGUS ANT PAREIKALAVIMO.

Naujienu Spulkoje visi indėliai yra apdrausti Federali Apdraudimo Korporacijai. Ką pasidėję pinigais iki 16 d. šio mėnesio, nuosimtis skaitysis nuo 1 DIENOS SAUSIO.

Naujienu Spulka atidaro nuo 8 ryto iki 8 val. vakaro.

LITHUANIAN BUILDING, LOAN and SAVINGS ASSOCIATION
(NAUJIENU SPULKA)
1739 SO. HALSTED STREET

Naujienu-Acme, Telephoto
KANSAS CITY, MO. — Teisėjas Allen C. Southern, kufio patvarkymų prasidėjo gembliavimo įstaigų tyrinėjimas.

ti komitui, krikščionių savo valdžiai, imti šilubus, arba laido ti numirėlius su bažnytinėmis apigomis? Iki šiol niekas apie tokius persekiojimus negirdėjo. O tokie darbai, tai yra kiekvienos tikybės priklausanti veikimo dirva.

Dar daugiau, — iki šiol niekam neteko girdėti, kad tautininkų vyriausybė būtų neleidusi statyti naujų bažnyčių, steigti vienuolynų, įsigyti žemės plotus tam tikslui ir t.t. Bet daug sykių buvo girdėti, kad ta tautininkų vyriausybė net skyrė dideles sumas pinigų pataisyti ar pastatymui romiškų bažnyčių. Moka visiems kunigams algas už lyg tai atlikimą valdžios priedermių, paliusavo jų žemes nuo valstybinių mokesčių ir galybės kitokių lengvatų suteikė. Kas bent kiek atsimena krikščionių demokratų partijos viešpatavimo laikus, tai gali suprasti, apie kokią Bažnyčios trukdymą „Draugas“ čia kalba.

Apie konkordatą

Pakalbėkime apie tą bereikalingą Lietuvai „konkordatą“ su Vatikanu. „Draugas“ pripažįsta, kad tautininkai jį sudarė, tačiau kada jis buvo sulaužytas, tai „D.“ visai nepažįsti, nepažįda jokios datos. Tikrenybėje buvo taip. Augustinas Voldemaras nuvykęs į Italiją ir atlikęs popiežių rugsėjo 27 d. 1927 metais sudarė su Vatikanu konkordatą. Spalių mėnesio 20 d. 1927 m. valstybės prezidentas A. Smetona patvirtino tą konkordatą, o gruodžio mėnesio 8 d. 1927 m. Vatikanas patvirtino jį su Lietuvos respublika. Tačiau kad būtų tas konkordatas kada nors buvęs sulaužytas, tai „Draugas“ visai nepažįsti jokios datos.

Vienok čia reikia pasakyti, kad patvirtinus tą konkordatą abiem pusėm, Lietuvoje romiški kunigai visur pradėjo skelbti, kad jie patapo Vatikanui ir Romos popiežiaus konsulai, kad jie nebereikalauja toliau klausyti Lietuvos valdžios. Kad Romos popiežius budinąs galva visos katalikų bažnyčios yra viršesnis ir už Lietuvos prezidentą, todėl visus įsakymus Romos popiežiaus jie privalo pirmoje vietoje statyti ir juos šventai pildyti. Suprantama, kada taip Lietuvos romiški kunigai pareiškė, pradėjo vykinti savo nusistatymą, pradėjo visur bažnyčiose vartyti agitaciją prieš valdžią. Savaine yra aišku, nežiurint kokia valdžia būtų, ar tautininkų, ar socialdemokratų ar liaudininkų, nė viena nebūtų pakentusi tokių viešų per bažnyčias kunigų niekinimą valdžios, raginimų neklausyti valdininkų, priešintis ir t.t. Todėl tai buvo priversta ir tautininkų valdžia tokias kunigų agitacijas per bažnyčias sustabdyti. Suprantama, kaip kur reikėjo išsidrąsinusių kunigėlius pašaukti prie tiesos st-

katalikiškųjų organizacijų ir jų veikėjų persekiojimas. Kiek yra žinoma, tai katalikiškųjų privatinų organizacijų uždarymas nebuvo ir nėra išskirtas iš kitų pasaulinių organizacijų. Taipgi tokių organizacijų vadai nebuvo ir nėra persekiojami tikrai dėl to, kad jie buvo katalikiškųjų organizacijų vadai. Toks dabartinės tautininkų vyriausybės persekiojimas nebuvo kreipiamas vien į katalikiškas organizacijas. Jis palietė visas privatinės organizacijas ir draugijas. Tačiau „Draugas“ dėl kitų pakraipų organizacijų persekiojimo nė neprisimena. Pagal jo logiką, jei būtų leista romiškoms katalikiškoms organizacijoms ir draugijoms, gyvūti ir veikti, tai tada viskas būtų gerai ir tvarkoje.

Ir jei kada krikščionių demokratų partija paimitų į savo rankas Lietuvos valdžią, tai nėra mažiausios abejonės, kad R. D. P. vadai uždarytų visas kitas nepriklausančias Romos katalikų tikybai organizacijas ir draugijas ir taip uždarytų laikytų ant visados.

Apie dabartinę spaudos cenzūrą galima irgi tą patį pasakyti kaip ir apie organizacijas ir draugijas. „Draugas“ čia irgi skundžiasi vien tik dėl katalikiškų spaudos griežtos cenzūros. O apie kitų partijų ar pakraipų kaip antai liaudininkų, socialdemokratų ir t.t. „Draugas“ neprisimena. Negali būti dviejų nuomonių, kad jei „D.“ vienminčiai Lietuvoje paimitų valdžią į savo rankas, tai kitaip

Apie uždarymą draugijų

Toliau „Draugas“ skundžiasi, kad Bažnyčios (Romos) veikimui datg pakenkė privatinų

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

John F. Eudeikis

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

AMBULANCE
DIENĄ IR NAKTĮ

Visi Telefonai YARDS 1741-1742

4605-07 So. Hermitage Ave.
4447 South Fairfield Avenue

Telefonas LAFAYETTE 0727

Dykai koplyčios visose
Chicago dalyse

Klausykite mūsų Lietuvių radijo programų šeštadienio vakarais
7 val. vakarė iš W. H. F. C. stoties (1420 K.) — Prancūzijos
P. SALTIMERAS.

Laidotuvių Direktorai

NARIAI
Chicago, Cicero
Lietuvių
Direktorių
Asociacijos

Ambulance
Patarnavimas
Dieną ir naktį.

TURIME
KOPLYČIAS
VISOJE MIESTO
DALYSE

S. P. MAŽEIKA Yards 1139
3319 Lituania Avenue Yards 1138

LACHAWICZ IR SUNUS
2314 West 23rd Place Phone Canal 2515
SKYRIUS: 42-44 East 108th Street Tel. Pullman 1270

ALBERT V. PETKUS IR EUDEIKIS
4704 So. Western Ave. Phone Lafayette 8024

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 Lituania Avenue Phone Yards 4908

ANTHONY B. PETKUS
6834 So. Western Ave. Phone Grovehill 0142
1410 South 49th Court Cicero Phone Cicero 2109

J. LIULEVICIUS
4348 S. California Avenue Phone Lafayette 3572

P. J. RIDIKAS
3354 So. Halsted Street YARDS 1419

I. J. ZOLP Phone Yards 0781
1646 West 46th Street Yards 0782

manantiems ir kitaip tikinties
nebutų jokios laisvės, — nei jų
spaudai, nei jų draugijoms bei
organizacijoms.

(Bus daugiau)

“NAUJIENU” JUBILIEJINIS KONCERTAS

Ashland Blvd.
Auditorijoj

Kovo 12, 1939

LIETUVIAI

GYDYTOJAI IR DENTISTAI
Amerikos Lietuvių Doktorų
Draugijos Nariai

Phone CANAL 6122

DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street

Valandos: nuo 1—3 ir 7—8
Seredomis ir nedėl. pagal sutartį.
Rez. 6631 So. California Avenue
Telefonas Republic 7868

Ofiso Tel. Yards 5921

DR. BERTASH
756 West 35th St.

Cor. of 35th and Halsted Sts.
Ofiso valandos nuo 1—3 nuo 6:30—8:30
Nedėliomis pagal sutartį.
Rez. 4910 SO. MICHIGAN BLVD.
Tel. Kenwood 5107.

Ofiso Tel. Virginia 0036.

Residence Tel. BEVERLY 8244

DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE

Ofiso valandos:
nuo 2—4 ir nuo 6—8 val. vakaro
8939 SOUTH CLAREMONT AVE.
Valandos—9—10 A. M.
Nedėlioj pagal sutartį.

Marquette Medical Building
6155 So. Kedzie Ave.
HEMLOCK 8700

Rezidencija PROSPECT 6232
Dr. Walter M. Eisin
PHYSICIAN AND SURGEON

OFISO VALANDOS:
2-4 ir 6-8 P. M. Antradi. 3-4 ir 6-7
Treč. Susitarus
Jei kiti telefonai neatsakys šauk
MIDWAY 0001.

Dr. F. Pulsucki Le Van
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Valandos kasdien 2-4 ir 6-9 vak.

1957 W. Garfield Blvd.
Cor. Damen. Hemlock 6699

A. Montvid, M. D.
West Town State Bank Bldg.
2400 WEST MADISON STREET

Val. 1 iki 3 po pietų, 6 iki 8 vak.
Telefonas SEELEY 7330.
Namų telefonas Brunswick 0597

Office and Res. Phone Calumet 7472
Office Hours: 2-4 p.m. 7-8:30 p.m.

DR. ST. NAIKELIS
Physician and Surgeon
3261 So. Halsted Street

Dr. V. E. SIEDLINSKI
DENTISTAS
Pirm., Trečadienį, Šeštadienį
4631 So. Ashland Ave.

Tel. Yards 0994.
Antradi., Ketvirtadi., Penktadienį
4143 So. Archer Ave.
Tel. Lafayette 3650

DR. STRIKOL'S
Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE.

Ofiso val.: Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8
vak. Nedėlioj pagal susitarimą.
Ofiso Tel.: YARDS 4787
Namų Tel.: Prospect 1930

Tel. Yards 3146
VALANDOS: Nuo 11 iki 12, 2 iki
4 ir 7 iki 9
Pirmadieniais: 2 iki 4 ir 7 iki 9
Šventadieniais: 11 iki 12

Dr. V. A. Šimkus
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
ir Akinis Pritaiko
3343 S. HALSTED ST.

DR. BRUNO J. ZUBRICKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2808 West 63rd St.

VALANDOS: 2—4 popiet ir 7—9
vakaro, trečadieniais ir sekmadieniais
pagal susitarimą.
Telefonas HEMLOCK 6111

DR. C. Z. VEZEL'IS
DENTISTAS
4645 So. Ashland Ave.

arti 47 Street
Tel. Yards 2246
Valandos nuo 9 iki 8 vakaro.
Seredoj pagal sutartį.

Kiti Lietuviai Doktorai

DR. P. J. BEINAR
(BEINARAUSKAS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6900 So. Halsted St.
Tel. Went 1612 — Res. Yards 3955
Ofiso val.: 2-4 pp. ir 7-9 vak. Ser.
ir nedėlioj pagal sutartį.

Dr. Margeris
3325 So. Halsted St.
Valandos: nuo 10 r. iki 2 po pietų
ir nuo 6 iki 8 vakaro.
Šventadieniais tik susitarus.
Phone YARDS 7299

Tel. Office Wentworth 6330
Rez. Hyde Park 3395

Dr. Susanna Slakis
Motery ir vaikų ligų gydytoja
6900 So. Halsted St.
Valandos—1—4 po pietų, 7—8 vak.
išskyrus seredomis ir subatomis

AKIŲ SPECIALISTAI

DR. VAITUSH, OPT.
LIETUVIS
Mano 20 metų praktikas
jūsų garantavimas.

Optometrical Akų Specialistas
Palengvina akių įtempimą, kuris
esti priežastimi galvos skaudėjimo,
svaigimo, akių aptemimo, nervuotumo,
skaudamą akių karštį, atitaiso
uruparegystę ir tolieregystę. Pri-
rengia teisingai akinius. Visuose at-
sitikimuose egzaminavimas daromas
su ekteta, parodančia mažiausias
slaudas. Speciale atyda atkreipiamą
į mokyklos vaikus. Kreivos akys
atitaisomos.
VALANDOS: nuo 10 ryto iki 8 v.
Nedėlioj tiktai pagal susitarimą.
Daugelyj atsitikimų akys atitaiso-
mos be ainių. Kainos pigiau kaip
pirmą.

4712 South Ashland Av.
Phone YARDS 1373.

KIATAUCIAI

DR. HERZMAN
IS RUSIJOS

Gera lietuviams žinomas per 31
metus kaip patyręs gydytojas chi-
rurgas ir akušeris.
Gydo staigus ir chroniškas ligas
vyrų, moterų ir vaikų pagal nau-
jausius metodus X-Ray ir kitokius
elektrus, prietaisus.

Ofisas ir Laboratorija
1034 W. 18th St., netoli Morgan St.
Valandos nuo 10—12 pietų ir
nuo 6 iki 7:30 val. vakaro.
Tel. CANAL 3110
Rezidencijos telefonai:
Superior 9454 ar Central 7464

Dr. Charles Segal
OFISAS
4729 So. Ashland Ave.

2-ros lubos
CHICAGO, ILL.
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 2 val. ryto, nuo 2 iki
4 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 val.
vakaro. Nedėliomis nuo 10 iki 12
valandai dieną.
Phone MIDWAY 2880.

Telefonas YARDS 0994

Dr. Maurice Kahn
4631 SOUTH ASHLAND AVE.

Ofiso valandos:
Nuo 10 iki 12 dieną, 2 iki 3 po
pietų, 7 iki 8 val. Ned. nuo 10 iki 12

Rez. Telephone PLAZA 2400

ADVOKATAI

K. P. GUGIS

ADVOKATAS

Miesto ofisas—127 N. Dearborn St.
Kamb. 1431-1434-Tel. Central 4411-2
Namų ofisas—3323 So. Halsted St.
Valandos vakarais nuo 6 iki 8:30
Telefonas YARDS 0818.
Ketvirtadieniais ir Sekmadieniais—
pagal sutartį.

JOSEPH J. GRISH
LIETUVIS ADVOKATAS
Telephone: Yards 1001.

4631 SO. ASHLAND AVENUE
Res. 6515 So. Rockwell St.
Telephone: Republic 9723.

A. A. SLAKIS
ADVOKATAS

7 So. Dearborn St.
Room 1230.
Ofiso Tel. CENTRAL 1824.
Namų Tel.—Hyde Park 3395.

KAL & ZARETSKY
LIETUVIAI ADVOKATAI

6322 So. Western Ave.
VALANDOS:
Paneidėj, Utarninke ir Ketverge
Seredoj ir Pėnyčioj nuo 2 iki 6 v. v.
Subatj nuo 12 iki 6 v. v.
Tel. PROSPECT 1012.

Garsinkitės “N-nose”

Ka Žmonės Mano

Apie bažnyčių vienybę

Romos katalikiški laikraščiai jo atminties gerbėjai bando ją praneša apie bažnytinės vienybės oktavą, kuri visame pasaulyje prasidėjo sausio 15 d. ir baigsis sausio 25 dieną. Oktavos intencija yra šaukti viso pasaulio visokius eretikus, netikėjus, pagonis, žydus ir t.t. į Romos katalikų bažnyčią. Tam tikslui laikomos tam tikros pamaldos ir sakomi pritaikinti pamokslai. Pamaldos įvykta ne kiekvienoje bažnyčioje, o tik kiekvienos vyskupijos katedroje. Pamokslai sakomi apie grįžimą į Romos katalikų bažnyčią pravoslavų, anglikonų, liuteronų, nutolusių katalikų ir t.t. Tokia oktava šiuo laiku įvyksta kas metai.

Ši oktava, vadinasi, taip sakant, yra didelė Romos katalikų bažnyčios žvejonė. Yra tai popiežiaus ištiesimas rankos visiems nekatalikams.

Nesykj popiežius yra viešu tiesioginiu būdu ištiesęs savo ranką eretikams. Bet jie nesisakubino jos griebti. Įpuo'usius į visokėiopas bėdas Rusijos pravoslavus Romos bažnyčia ypač bando pasigauti. Bet jie nesisakubina pasiduoti Romos popiežiaus kontrolei.

Kadangi tarp pravoslavų ir Romos katalikų bažnyčių dogmatinių ir sakramentinių skirtumų nėra, tai Romos katalikų bažnyčios vadai tebsi kodėl pravoslavai negriebia popiežiaus jiems ištiestos rankos? To priežastis panagrinėsime truputį vėliau. O iš pradžių atsiminkime, kad praėjusiais metais, kai Lietuvos Romos katalikai minėjo 550 metų nuo krikšto priėmimo sukaktuves, tai rusų pravoslavai minėjo 950 metų savo krikšto sukaktuves. Lietuvos rusai pravoslavai krikšto priėmimo sukaktuves iškilmingai minėjo praėjusiais metais rugsėjo pabaigoje. Vyskupas P. Bužys, popiežiaus skirtas vilioti Lietuvos pravoslavus prie vienybės su Roma, taja proga apie Lietuvos pravoslavus šitaip rašė:

"Į Lietuvos katalikų išteistą ranką (rusai pravoslavai) nežiuri ir į kvietimą vienytis krikščionims, kad suderintus abiejams savo jėgas, išvien kovoti su gresiančia bedievybe, grižtai atsako: ne!

"Mums liudna matyti, kad brangioji krikščionių vienybė nebranginama. Dar skaudžiau darosi girdint, kad tas vienybės neigimas stiprinamas šv. Vladimiro atmintim. Čia jau pasireiškia istorijos ir jos tiesos negerbimas. Šv. Vladimiro vedė Rusiją prie krikščionių artyn, o

jo atminties gerbėjai bando ją vesti tolyn. Lietuvos pravoslavų vadovybė tą daro savo noru."

Ar reikia stebėtis, kad rusai pravoslavai nežiuri į popiežiaus ištiesią ranką? Ar reikia stebėtis, kad į popiežiaus ištiesią ranką nežiuri nei anglikonai, nei kitokie protestonai? Visai ne. Butų keista, jei jie į ją žiūrėtų. Argi pravoslavai ir protestonai nemato, kad popiežius ne nuo to galo eina prie vienybės? Argi jie nemato, kad vienybės ir meilės seniai nėra pačių Romos katalikų tarpe? Ar rusai pravoslavai nemato, ką lenkai Romos katalikai daro lietuviams Romos katalikams, ką jie daro ukrainiečiams, čekams ir kitoms mažumoms?

Vyskupas P. Bužys prikiša, kad pravoslavai nesivienija su romiškais katalikais kovai su bedievybe ir, esą, liudna, kad brangioji krikščionių vienybė nebranginama. Per veidmainybę ar per aklybę vysk. Bužys nemato, kad Romos katalikų tarpe tos vienybės nėra, kad Romos katalikai nemato bedievybės gresiančio pavojaus ir smaigia vieni kitus. Pirmųjų krikščionių laikais pagonys sakydavo apie krikščionis: "Ve kaip jie myli vieni kitus". O šiais laikais pagonys, eretikai, žydai, pravoslavai apie Romos katalikus sako: "Ve kaip jie smaigia vieni kitus!"

Dabar grįžkime prie minėtos Romos katalikų bažnytinės vienybės Oktavos. Yra tai tuščios pastangos. Tos jų maldos už vienybę ir pamokslai apie vienybę — tai tik burnos aušinimas.

Šios tiesos šviesoje iš naujo skaitykite vysk. Bučio viršuje paduotą citatą ir pamatysite, kokia negraži veidmainybė ten kyškoja. Visi vysk. Bučio daromi priekaištai pravoslavams grįžta jam atgal.

Romos katalikų bažnytinės vienybės vykinimas prasidėjo ne nuo to galo. Romiečiai iš pradžių turi įvykinti vienybę savo tarpe. Popiežius turi ištiesti ranką ne pravoslavams, ne žydams, ne eretikams, ne pagonims, o lenkų persekiojamiems Romos katalikams lietuviams, gudams, ukrainiečiams, čekams.

Tik tokiu būdu, tik aktuališkais pavyzdžiais meilės, brolybės ir vienybės tarp jau esančių romiečių katalikų, Romos katalikų bažnyčia tegali tikėtis patraukti prie savęs kitaip tikinčius ar manančius krikščionis. —Agnostikas

CHICAGO. — Patricia Larrissey žiuri į lemono medį, kurį užaugino Joseph Pirello savo kirpykloje.

Lietuvos Padangėje

KLAIPĖDOS ŽYDAI KELIASI Į DIDŽ. LIETUVĄ

Klaipėdoje buvę apie 6.000 žydų. Kai pastaraisiais laikais vokiečiai pradėjo žodžiais ir veiksmais grąsinti žydų asmens ir turto saugumui, žydai pradėjo likviduoti savo pramonę, prekybą įmones ir kitokius biznius, ir trauktis į Lietuvą. Iki šiol apie du trečdaliai Klaipėdos žydų jau persikėlė į Didžiosios Lietuvos miestus, čia paaštrindami butų krizę. Ir likusieji žydai stengiasi iš Klaipėdos išsikelti.

Žydų staigus iš Klaipėdos išvykimas atsiliepė neigiamai į krašto ekonominį gyvenimą. Žydai esą atsiėmė tiksliai savo indėlį iš Klaipėdos bankų apie 20 milijonų litų, tuo sudarydami didelių sunkumų kredito įstaigų veikime.

Džiaugsmas ir Vargai

PASVITINYS — Pereitą vasarą čia buvo iškilmingai pašventinta pradžios mokykla. Šia proga buvo džiugauta, didžiutuota. Kur gi nesididžiuos! Išorinė rūmų išvaizda didinga. Viduje 8 klasės erdvios, šviesios. Vieną sienelę išėmus, gauni didelę salę susirinkimams, iškilimams. Erdvė kuo plačiausia, oro pilni laukai, netoli nuo miškelio, beveik per kilometrą nuo miestelio. Džiaugėsi ir miestelyje gyvenantys mokytojai: sakė, turėsią rytais ir priešpiečiais sveiką vaikščiojimą.

Rudeniniui atėjus, ėmė aiškėti nepatogumai. Mokiniams ir mokytojams iš miestelio tenka eiti negrįsta gatve. Čia už parapiinės salės purvo ligi blaundų. Toliau eina žeimelio menkai žvyruiotas vieškelis.

Visi laukė pašalant, bet su šalčiu. Juk eina sniegas, pusnys. Šiaurės vakarų vėjai perėitą žiemą buvo supustę gilius pusnynus. Suaugusiems einant sėdintių ligi kelių ir lipa į auslus. Tikras vargas vaikams pipirams, kurie čia pravardžiuojami šiukšlėmis. Dažnai galima matyti, kaip tėvai ryte sudodinę kokių 10-12 vaikų, lyg puodų, nuveža į mokyklą, o apie 13 val. parveža. Nepatenkintas ir mokyklos sargas, kuris kasdien klasėse bei koridoriuose turi paskui mokinius išskusti purvus. Nepatenkintos organizacijos, kurios susirinkimams bei pramogoms negali panaudoti mokyklos salę.

Kai kas tikisi, kad rūpestingoji vietos savivaldybė išgrįsianti gatvę, sutvarkysianti vieškelį, o gal ėmusi pavyzdį iš Meškuičių padarysianti ir šaligatvį vaikučiams mokyklonubėgti. O gal pakelę dar apsidins medeliais.

Pašalpos nuke n t e j u siems nuo audrų ukininkams

KAUNAS. — Pašalpų skyrimu rūpinasi prie Vidaus reikalų ministerijos sudaryta komisija. Ši komisija sprendžia visas iš apskričių agronomų gautas bylas ir skiria pašalpas. Iki šiol komisija išsprendė 15.000 bylų ir nukentėjusiems ukininkams išmokėjo 2250.000 Lt pašalpų. Bet dar nevisos bylos išspręstos, yra daug bylų užtvilkintų dėl valdžiaus viršaičių nesugebėjimo laiku sukviesti nuostoliams įvertinti komisijas, o taip pat ir dėl nevykusio įvertinimo. Taip pat ir ukininkai, kurie šiais metais nukentėjo, bet nebuvo susipažinę su pašalpų gavimo tvarka, praleido pareiškimams paduoti terminus ir dėl to negalėtų gauti pašalpų. Bet vyriausioji komisija, atsižvelgdama į tai, kad įstatymais veikia pirmus metus, daug padarė nuolaidų ir taip griežtai įstatymo netaikė. Atėinanciais metais tokių nuolaidų nebus daroma ir todėl reikia žiūrėti įstatymo, kad dėl savo neapdairumo neturėtų nuostolių. Įstatymą išsiaiškinti ir kitų informacijų gauti galima vietos savivaldybėse ir pas agronomus.

Konkurencija

MARIJAMPOLE — Mėsininkai skundžiasi, kad esanti didelė nelegalių mėsos prekybotojų konkurencija. Tie žmonės perka gyvulius, juos piauna namie, nesirūpinami jokiais leidimais ir gydytojų pažymėjimais, ir slapta išnešioja po butus. Prieš šventes tokių išnešiojimų skaičius nepaprastai padidėjo. Kadangi jie mėsą pardavinėja žymiai pigiau, negu mėsos parduotuose, suvaržytose įvairiais mokesčiais, nuomom, darbininkų atlyginimams ir kt., tat kai kurie tokie paskiri nelegalus mėsos pardavinėtojai daro ne mažesnę apyvartą, kaip mėsos parduotuovės.

Bedarbiai

ROKISKIS — Gruodžio 15 d. apie 50 bedarbių buvo nuėję pas burmistą prašyti darbo arba pašalpos. Sutaupę iš vasaros neliko, nes turi dideles šeimas. Besiaiškinant, kilęs triukšmas. Keletas darbininkų sulaukta. Kitą dieną vėl buvęs susipietęs būrelis darbininkų. Miškų darbams bedarbiai neturi tinkamo apavų ir drabužių.

Trumpės Žnios

TAURAGĖ. — Ilgus metus čia veikė "Atlantiko" kino teatras dabar jau parduodamas. Be šito čia dar yra šaulių kino teatras. Gaila, kad abiejų kinų bilietai perbrangus.

—Tauragėje kasmet žiemos metu atsiranda daug beturčių reikalingų pašalpos. Dalį biudnemenės šelpia miesto savivaldybė, bet daug yra visai iš niekur jokių pašalpų negaunantių.

—Del šalčių Tauragėje pastutiniai turgai buvo labai menki. Del to ir visa cilė maisto produktų turguose žymiai pabrango.

—Trukumas kuro Tauragėje šiemet pradėjo reikštis vos pirmiesiems šalčiams pasirodžius. Sandėliuose malkų visai nebegalima gauti. Iš kaimo atvežtas vieninkinis vežimas kaštuoja net 15-17 Lt.

Turės Taupom.—Skol. Kasa

MARIJAMPOLE — Marijampolės miesto savivaldybės tarnautojai įsisteigė taupomąją skolinamąją kasą. Kasos valdybon jeina vice burm. P. Natkevičius, inž. Bielskus, p. Vyšniauskas, p. Holcmanas. Kasa pradės veikti nuo Naujų metų.

Tik ką Gavome NAUJA Numeri KULTūros No. 12

TURINYS: Inžinierius S. Kairys—L. Purėnė. Jei gyventi—D. Pumputis. Visuomenininko St. Kairio 60 m. amžiaus sukačių proga — P. Bugailiškis. Atsiminimai apie Inž. St. Kairį — A. Povylus. Iš Praeities Dokumentų —A. Povylus. Eilės—Apžvalga ir t. t. KAINA 45 CENTAI Galima gauti NAUJENOSE

O! O! MAN TAIP SKAUDA PEČIŲ MUSKULUS, KAD NET ISSITESTI NEGALIU.

Naudojamas visame pasaulyje nuo 1867 metų

Lietuviški rekordai nupiginti trumpam laikui po 48 centus vienas

16071 — Karvutė — Doleris	A. Vanagaitis
16073 — Reikia terti, daly I ir II	A. Vanagaitis
16128 — Nakties (Valcas) — Meilės abejonės	Butenas
16141 — Gul šiandiena, Sveikas Jėzau	Ork.
16146 — Linksma amerikietis, Šalčiai ir merginos	orkestras
16150 — Pavasario Sveikinimai, Čigonės meilė	M. Petrauskas
16169 — Kar tas šaltinelis, Prirodino seni žmones	A. Vanagaitis
16152 — Man tik rodosi, Pasaulis stovi	J. Dirvelis
16186 — Liudvikas (polka), Vilkas pilkas (polka)	J. Dirvelis
16191 — Tamosiaus polka, Panelės patogumas, (polka)	J. Dirvelis
16192 — Šio Mikas (polka), Trauk Simniski (polka)	J. Butenas
16195 — Vestuvių valcas, Nauja gadynė	J. Butenas
16197 — Merginų bėdos, Vaikinių bėdos	S. Pauras
16190 — Vyrai, moters, Pauras. Kad pavasaris ateina	Vyrii Oktetas
16200 — Eiva boba, puo' kult, Seni, duok taboko	V. Dineika
16204 — Polka "Jovolas", Armonika—1,2,3, Br. Kupletai	Ork.
16212 — Augusto miške baravykas, Puo' senis	S. Pauras
16214 — Marselietė, Sudie, nanaite	V. Nickus
16239 — Tyliai, tyliai, Dziedukas	Dolskis
16247 — Dumbas (dialog), Šis-tas (dialog)	S. Pauras
16245 — Širdelė rano, Tavu saldžiu myloniu	S. Pauras
16250 — Lietuvaitė (fokstr.), Leisk man (fokstr.)	V. Nickus
16257 — Vasaros grožybė, Atsiskyrus su mylimąja	Liet. Viešb. Ork.
16258 — Sarkis galitinis, Skudutis	M. Petrauskas
16260 — Amerikos lietuvių priėmimas, Nuovadoje	Sinavičiūtė
16261 — Svaitima padangė, Studentu sėnans	A. Vanagaitis
16262 — Užaugau Lietuvai. Oi, atminti	V. Nickus
16263 — Vargonininkas, Atbulinis	Tiet. Viešb. Ork.
16270 — Turku vestuvės, Rytu daina	Liet. Viešb. Ork.
16273 — Kaukazo vaizdelis, dalis I ir II	Liet. Viešb. Ork.
16274 — Eilė mami naskakvsiu. Bernužėli nesvolioik, M. Petrauskas	Sinavičiūtė
16108 — Rėda, kad šilinė neėda. Vasaros naktys	A. Vanagaitis
16123 — Netur olecio, Gieda gaideliai	Benas
26004 — Pastorius (socas), Kauho Benas. Juokai	Benas
26003 — Kas bus (polka), Šitas šokis del visu	K. Petrauskas
26022 — Sveikas Jėzau gimusi, Linksma eismę užtrauksim	J. Butenas
26023 — Gul šiandiena, Atsiskubino Beteleun	P. Oleka
26028 — Dul-dul-dul, Bernužėli, nesvolioik	Benas
26029 — Josiu iomarkelin, Teka unė per beržvna	Kaimo Ork.
26039 — Neapvalbės mazužėlės galios asarėles, Sedžiū no langeliu	Sokių Ork.
26040 — Noverk brandė, A. Sodelka, Arijā iš "Rigoletto" Petrauskas	Kaimo Ork.
26045 — Blusa, Pusiunaktį musos baugiai	Sokių Ork.
26052 — Pirmo pėstininkų milko maršas, Senas draugas Benas	Kaimo Ork.
26056 — Sesutė (valcas), Visiems tinka (polka)	Sokių Ork.
26060 — Lėlia (valcas), Žvirblėlis (socas)	Kaimo Ork.
26063 — Žvaigždutė (one step), Mano brangioji (valcas) Kauno Ork.	J. Bahravicius
26065 — Kazhale, Susedimui as godelės	A. Vanagaitis
26066 — Rai-rai rai, Gerkim perkim	Kauno Ork.
26068 — Eilim erubaiti (one step), Karvelėlis (valcas)	Kauno Ork.
26071 — Klaipėdos valcas, Gaidys (polka)	Kauno Ork.
26074 — Pas malnūlii (valcas), Ant kiemelio (polka) Kar. Benas	Kauno Ork.
26077 — Kam šėrel žirėli, K. J. Kraučiusas, Iš rytu šalės	Kauno Ork.
26078 — Pilikas kaip tilvikas (2 step) Armonika solo, Panemunės valcas	Kauno Ork.
26080 — Urėdas maišė, A. Vanagaitis, Godelės K. J. Kraučiusas	Kauno Ork.
26082 — Suktinis, J. Olšauskas ir E. Rakauskienė, Tai gražumas	Kauno Ork.
26083 — Graitas žirėlis (polka), Šokių Ork., Nesukubėk, Ork.	Kauno Ork.
26085 — Tauras polka, Kiti valcas	Tarntaut. Orkestra
26086 — Rukio valcas, Nauja polka	Okeh Orkestra
26087 — Sibiro tremtinys, Bernužėli, neverk pačios J. Olšauskas	Okeh Orkestra
26088 — Kur Nemunas ir Dauzava, Smuklėi vainikėlis O'sauskas	Okeh Orkestra
26091 — Linksma jaunimelis (polka), Aegitės valcas Šokių Ork.	Okeh Orkestra
26092 — Prirodino seni žmones, Ant marių krantelio J. Butenas	Okeh Orkestra
26094 — Ganėm Avelės, Oi čia, čia M. Strumskienė ir P. Petraitis	Okeh Orkestra
26095 — Levendrius, Grybai, M. Strumskienė ir P. Petraitis	Okeh Orkestra
26097 — Gagnadinė Rozalija, Jonas pas Rožę, St. Pilka ir Zemaiteitė	Okeh Orkestra
26098 — Barborvė nosi trina, Alutis ir žemės rojus S. Pilka	Okeh Orkestra
26099 — Obuolys, Amatinių daina	P. Petraitis
26100 — Ant laivo, Busiu vyru, J. Uktveris ir Adele Zaviataitė	P. Petraitis
26102 — Korės laiku polka, Didmiesčio polka Juoz. Sasnauskas	P. Petraitis
26104 — Noros polka, Bernėlis (polka), P. Sarpalis	P. Petraitis
26105 — Angelai vied danguje, Tyliaja nakti	P. Sarpalis
26106 — Mano tėvelis (valcas), Ar žinai, kaip gerai (pol.) P. Sarp.	P. Sarpalis
26107 — Džiausmo valandos (mazurka), Kraic (polka) P. Sarp.	P. Sarpalis
26108 — Žalių girelė, J. Sarsevičius, Senelis ganė avelės (valcas)	P. Sarpalis

Panešamas Victor Gramafonas už \$9.75

Siunčiama rekordus į kitus miestus. Pristatymas kainuoja: 2 rekordai 25c, 6 rekordai už 40c. Be šitu viršmųjų rekordų Budriko Krautuvėje kiti lietuviški rekordai, kurių kaina yra 65c.

Jos. F. Budrik Inc.

3409-21 So. Halsted Street

Chicago, Illinois

Budriko Krautuvės leidžiamas žymus programas nedėliomis 5:30 vakare iš Stoties WCFL, 970 k.

COAL

EGG \$6.00
NUT \$6.00
BIG LUMP \$6.00
MINE RUN \$5.75
SCREENINGS \$5.00

PIRKIT DABAR! — ŠAUKITE DIENA IR NAKT! Pristatymas Mieste ir Priemiesčiuose.

Tel. ARDMORE 6975

TURTAS \$2,800,000 Rezervas \$220,000

4192 S. ARCHER AVENUE (North East Corner Archer and Sacramento Ave.)

Phone LAFAYETTE 0461

United States Government priežiūroje ir kiekviena ypatai pinigai apdrausti iki \$5,000.00

Išmokėjom už padėtus pinigus **4%**

Duodam Paskolas ant 1-mų Morgičių

Safety Deposit Dežutes Galima Pasirenduoti

Ofiso Valandos: nuo 9 ryto iki 5 vak. Seredom nuo 9 iki 12 diena, Subatom nuo 9 ryto iki 8 val. vakaro.

STANDARD FEDERAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION of CHICAGO

JUSTIN MACKIEWICH President

HELEN KUCHINSKAS, Sec.

Sophie Barcus

RYTINE RADIO VALANDA

iš Stoties

W. G. E. S.

Kasdien nuo 8:30 v. ryte iki 9:15 v.

Išgirsit vėliausias žinias, muziką ir kitus įdomius pranešimus

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJENOSE"

NAUJA PAVASARINIŲ MADŲ KNYGA

KAINA 15 CENTŲ

Tik ką gavome naują madų knygą, kurią galite gauti pas mus. Siųskite savo orderius:

NAUJENOS
1739 S. Halsted St.,
Chicago, Ill.

Vardas.....

Adresas.....

Miestas.....

Valstija.....

Spausdinam

PLAKATUS, BILJETUS
BIZNIO KORTELES
DR-MS ATVIRUKUS
KONSTITUCIJAS IR
DAROME VISOKIUS
SPAUDOS DARBUS

NAUJENOS

1739 South Halsted Street
CHICAGO, ILLINOIS
Tel. Canal 8500

NAUJENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street
Telephone CANal 8500

Subscription Rates:
\$8.00 per year in Canada
\$5.00 per year outside of Chicago
\$8.00 per year in Chicago
3c per copy.

Entered as Second Class Matter
March 7th 1914 at the Post Office
of Chicago, Ill. under the act of
March 3rd 1879.

Naujienos eina kasdien, išskyrant
sekmadienius. Leidžia Naujienų Ben-
drovė, 1739 S. Halsted St., Chicago,
Ill. Telefonas CANal 8500.

Užsakymo kaina:	
Chicagoje — paštu:	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75
Chicagoje per išnešiotojus:	
Viena kopija	3c
Savaitėi	18c
Mėnesiui	75c

Saviennytos Valstijose, ne Chicagoje, paštu:	
(Atpiginta)	
Metams	\$5.00
Pusei metų	2.75
Trims mėnesiams	1.50
Dviem mėnesiams	1.00
Vienam mėnesiui	.50

Lietuvoje ir kitur užsieniuose	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.50
Pingus reikia siųsti pašto Money	
Orderiu kartu su užsakymu.	

Dr. Schacht mauro rolėje

“Mauras atliko savo darbą, mauras gali eiti!”
Šitas ispanų posakis tapo pritaikytas garsiajam Vokietijos finansininkui Schachtui, kurį šiomis dienomis pašalino iš reicho banko prezidento vietos Hitleris.

Atstatyti yra taip pat banko vice-prezidentas, Friedrich W. Dreyse, ir direktorius Ernst Huehle. Juodu abu buvo Schachto šalininkai. Tai reiškia, kad “fiureris” padarė Vokietijos banke tikrą “čistką”.

Dr. Hjalmar Schacht buvo vyriausias nacių patarėjas finansiniuose ir ekonominiuose reikaluose. Patapęs Vokietijos diktatoriumi, Hitleris paskyrė jį valstybės banko galva ir ekonomijos ministru. Nuo pradžios 1933 metų ligi dabar jisai tvarkė Vokietijos finansus, — nors pereitą vasarą, beje, jisai jau nebėjo ekonominio ministro pareigų.

Užsieniuose j. Dr. Sihachtą buvo žiurima, kaip į labai gerų ir patikimą biznio žmogų. Jisai turėjo ypatingai gerų ryšių su Anglijos banko vedėjais. Apie jį sakoma, kad jisai “išgelbėjo Vokietijos markę”. Kol jisai tvarkė reicho finansus, kitų šalių kapitalistai dar vis tikėjo, kad naciai “atvirs į sveiką protą” ir Vokietija taps kapitalistinio biznio tvirtove.

Bet staiga Schachtas gavo “saktį”. Jisai pasidarė naciams nereikalingas. Užuot grįžė į “sveiko” kapitalistinio biznio kelią, rudieji Vokietijos diktatoriai toliau vis labiau krypta visai į kitą pusę. Jie leidžia milžiniškas sumas apsiginklavinimui, užkrovė nepakeliamą mokesčių našumą žmonėms ir tuos mokesčius nuolat didina, ištuštino visą aukso atsargą ir dabar prekybą su kitoms šalims veda jau ne pinigais, bet mainais; ir kadangi kai kurias medžiagas vistiek reikia pirkti užsieniuose, o aukso nebėra, tai naciai pradėjo tiesiog plėsti savo gyventojus, konfiskuodami žydų turtus.

Toliau eiti šituo keliu su naciais Schachtas nebegalėjo. Jisai pareiškė Hitleriui, kad valdžia turi sumažinti išlaidas karo reikalams, o jei ne, tai su vokiečių marke atsitiks tas pat, kas buvo su ja atsitikę Ruhro okupacijos laikais. Už tai Hitleris jį išmetė iš banko prezidento vietos.

Mauras savo darbą atliko, mauras gali eiti!

Dr. Hjalmar Schacht padarė tą pačią klaidą, kaip ir kiti Vokietijos kapitalistai ir dvarininkai. Jie įkėlė Hitlerį į diktatoriaus sostą, norėdami jį panaudoti, kaip įnagi darbininkų judėjimui sutriuškinti. Bet jie apsigavo. Hitleris dabar trūškinsa ir juos pačius. Prieš keletą mėnesių nacių “liaudies tribunolas” pasmerkė 20 metų į sunkių darbų buv. konservatorių vadą grafą Westėrpą ir skaudžiai nubaudė 70 kitų tos dvarininkų partijos vadų. Dabar jisai meta lauk iš finansinių krašto įstaigų stambiojo kapitalo agentus ir ima į savo kontrolę didžiulias pramonės įmones. Jie daugiau nebėra šeimininkai savo bizniuose, bet yra tik nacių toleruojami pastumdėliai.

Taigi mauro rolę suvaldino naciams ne tik Schachtas, bet ir visa Vokietijos kapitalistų klasė ir junkeriai-dvarininkai. Dabar jie, be abejonės, gallisi. Bet jau per vėlu.

Lietuvos neutralumas

Lietuvos seimas, kaip jau buvo pranešta, priėmė neutralumo įstatymą. Mes žinome, kad tas seimas yra sudarytas iš vienos tikrai partijos atstovų ir viso krašto valios neišreiškia. Bet neutralumo klausime jo priimtas įstatymas sutinka su plačiosios Lietuvos visuomenės nusistatymu.

Val. liaudininkų “Lietuvos Žinios”, pav. seniai yra pasisakiusios už neutralumą. Sausio 5 d. jos dar kartą pareiškė:

“Šia proga tenka pabrėžti dar vienas dalykas — tai Lietuvos neutralumas. Jis yra suderintas su visos Baltijos santarvės neutralumu. Baltijos valstybės tikrai gi nieko daugiau nenori, kaip tiksliai neutralumo.

“Kai dėl Lietuvos, tai ypatingai tenka pasakyti

ir pabrėžti, kad Lietuva neutralumą išlaikys visais šimtu procentų.”

Jau pirmiau panašų, kaip Lietuvos, neutralumo įstatymą buvo priėmusios Latvija ir Estija. Jos visos trys yra sudariusios Baltijos valstybių sąjungą.

Taigi neutralumas ne butinai reiškia “izoliaciją”, kaip publiką gąsdina mūsų komunistai, kurie dar vis bando agituoti už Lietuvos “bloką” su Rusija.

Butų tiesiog kvailystė, jeigu Amerikos lietuviai mėgintų Lietuvai įkalbėti kokių ten blokų, kuomet Lietuvai jau yra aiškiai savo nusistatymą pareiškusi ir suformulavusi įstatymo formoje.

APŽVALGA

DR. KARVELIS SKALDO MALKAS

Dėl neramumų Lietuvoje, įvykusių gruodžio mėnesį, buvo suareštuoti ir nubauti kai kurie krikščionių demokratų lyderiai. Vienas tarp jų buvo Dr. Karvelis. Tautininkų valdžia jį išgavo ir darbo stovyklą, kur jisai dabar tenai skaldo malkas. Spauldoje apie tai pasirodė tokia žinia:

“Dr. Karvelis tebėra darbo stovykloje. Dirbti ten esantiems tenka (kaip rašo “L. Aidas”) 8 v. 30 min., kitas laikas skiriamas poilsiui, valgiui, susitvarkyti, patikrinti mui ir k. Knygos ir laikraščiai skaityti bei klausytis radijo leidžiamą sekmadieniais ir šventadieniais. Draudžiama dienos metu gulėti ir sėdėti ant lovos, darbo ir nakties poilsio metu kalbėtis. Lankyti gali artimieji giminės — tėvai, žmona, broliai. Laikais susirašinėti leidžiama su žinia stovyklos viršininko. Taip pat su stovyklos viršininko žinia leidžiama pirkti maisto. Dabar darbo stovykloje yra apie 80 žmonių, o sutilpti ten galėtų daryti tiek, taigi susikūrimo nėra. Nubautieji pašalinti pagal darbo rūšis. Dr. Karveliui tenka skaldyti malkas; ne laukė, o pastogėje.”

Po gruodžio 1926 m. perversmo, kuriame kr.-dem. ėjo išvien su tautininkais, Dr. Karvelis buvo finansų ministras Voldemaro kabinete, o Smetona, žinoma, prezidentavo.

GĖDA, GĖDA

“Laisvė” labai piktnasi, kad Francuzija ir Anglija nepadedą Ispanijos respublikai atsigrūti nuo fašistų ir net neleidžia jai gauti ginklų iš užsienio. Ir sakio:

“Gėda pasaulio demokratijai, kuri leidžia Italijos ir Vokietijos fašistams žudyti Ispanijos žmones! Gėda demokratijos politikai, kuri uždarė kelius Ispanijos liaudžiai gauti ginklų!”

Bet kodėl čia smerkiama tik demokratija? Juk sovietų diktatūra irgi neapgina Ispanijos.

Be to, “Laisvė” žino gerai, kad darbininkai ir kiti demokratiniai nusiteikę žmonės Anglijoje ir Francuzijoje reikalauja, kad tų šalių valdžios Ispanijos respublikai padėtų. Valdiniai, tie demokratija leidžia fašistams smaugti Ispaniją, bet kapitalistai demokratinėse šalyse. Tai kapitalistų “Laisvė” ir turėtų gėdinti.

Pagaliva, jeigu Brooklyno komunistų organas yra taip jautrus Ispanijos liaudies vargams, tai kodėl jisai nieko nesako apie Kiniją?

Kinija yra daug didesnė šalis, negu Ispanija, ir Kinija yra užpulta japonų. Kuomet Ispanijoje sukilo dalis žmonių, kuriems svetimos valstybės atėjo į pagalbą, įsikūsdamos į vidurinių karą, tai į Kiniją įsiveržė visai atvirai. Jie išžudė šimtus tūkstančių, gal but, net milijonus

žmonių, sugriovė ir užėmė visus Kinijos miestus ir didmiesčius ir šita plėšimo karą japonai veda su aiškiu tikslu pavergti visą kinų tautą.

Bet sovietų Rusija Kinijos neapgina, nors ji per metų metus skelbėsi esanti geriausias Kinijos liaudies draugas ir užtarėjas. Kiek aukų Maskvos Kominternas yra per savo sekijas surinkęs “Kinijos liaudies gynimui”? Ir lietuviai komunistai tam tikslui kolektavo aukas. O šiandien Maskva nėra pasiuntusi nė vieno armijos pulko padėti kinams apsiginti. Visa, ką ji daro, tai duoda (ar parduoja) aeroplanų ir ginklų Čian Kaišekiui. Bet tokią pagalbą suteikia ir Francuzija Ispanijos respublikos valdžiai.

O sovietų Rusija juk yra milžinas, palyginti su Kinijos užpuolikais, japonais. Mūsų komunistai niekuomet nepraleidžia progos pasigirti, kad Sovietų Sąjunga apima “šeštą dalį žemės paviršiaus” ir turi didžiausią pasaulio armiją. Tai kodėl ji leidžia tiems plėšikams Kiniją teruoti?

Todėl bešališkumas reikalauja, kad būtų pesmerka ir sovietų Rusijai.

Gėda sovietų valdžiai, kad ji neapgina Kinijos nuo japonų! Gėda Maskvai, kad ji leidžia Mikados plėšikams žudyti Kinijos žmones!

NAUJA PARTIJA ANGLIJOJE PRIEŠ CHAMBERLAINĄ

“Elta” praneša, kad Londone įsisteigė nauja politinė grupė, kurios uždavinys bus kovoti prieš Chamberlaino pataikavimą diktatoriams politikai. Jos pirmininku išrinktas Churchillio giminaitis, Dunkanas Sendis. Į valdybą įėjo ir Athol'o kunigaikštienė, kuri neseniai buvo rezignavusi iš parlamento, protestuodama prieš valdžios nuolaidas Hitleriui, ir paskui vėl staitė savo kandidatūrą, bet rinkimuose pralaimėjo. Ši grupė nori sutelkti pradžioje 100,000 asinčių, ir savo progne jį skelbia, kad

pasaulio taika negali būti išlaikyta nuolaidomis ar fizinių jėgų grąšinimu. Reikia sukurti bendrą taikingų tautų frontą, kuris pasizadėtų priešintis bet kokiam užpuolimui.”

Grupė mano, kad subūrimas pasaulio taikos apgynimui priklauso pirmiausia nuo Didžiosios Britanijos elgesio.

Tai yra teigiamas reiškinys Anglijos politikoje. Bet reikia neužmiršti, kad šito naujo politinio judėjimo vadai yra kapitalizmo šalininkai. Jie mato, kad Chamberlaino politika veda į pragaiščių britų imperiją, ir jie supranta, kad imperijos žlugimas ir Anglijos kapitalizmui pakirstų jėgas. Taigi jie nori išgelbėti imperiją ir kapitalizmą.

Visai kitokie tikslai yra Anglijos Darbo Partijos. Ji, paėmus valdžią į savo rankas, pakels ekonominę ir socialinę santvarką Anglijoje — tuomet pavojus iš fašizmo pusės išnyks.

Raibasis Lietuvos gyvenimas

Tautininkai nenori kitų partijų legalizuoti. — Per dvylika metų tautininkai nepajėgė įsigalėti. — Daro tai, ką Varšuva diktuoja. — Skaudi ironija. — Jau atsiranda tokių, kurie beveltyt Klaipėdos išsižadėti. — Kas buvo galima Klaipėdoje padaryti. — Užsispyrimas virsta pilnu ištižimu.

(Mūsų specialaus korespondento Lietuvoje)

Gal bent kiek nusistebėsite, laikais, kaip kas nori pamiršti dėlko tautininkai nenori sudaryti koalicinę vyriausybę juo labiau, kad opozicijos partijos, arba tiksliau tarus, buvę liaudininkų ir krikščionių demokratų partijos kartu su voldemarininkais ryžtasi visai nuoširdžiai su tautininkais bendradarbiauti?

Dėlko tautininkai yra linkę tik asmenų koaliciją daryti? Žinoma, gera ir asmenų koalicija, taip vadinami darbo ministrų kabinetai, kurie daug kur yra sudaromi. Matote darbo ministrų kabinetai, arba kitaip dar vadinami specialistų ministrų kabinetai sudaromi tenais, kur parlamentarinė tvarka, kur veiklia lygiomis visos partijos, kur eina tarp tų partijų laisvos varžybos. Tai kai visos tos partijos tarp savęs dėl ministrų kabineto sudarymo nesutaria, tai paprastai sudaromas toksai ministrų darbo kabinetas, kurį patizada visos krašte parlamente atstovaujancios srovės lygiai paremti, tai buva tuomet sudarytas toksai asmenų koalicijos ministrų kabinetas.

Lietuvoje tautininkai nenorėdami prarasti visų monopolinių savos sąjungos lengvatų dabar spiriasi nedaryti srovinio koalicijos ministrų kabineto. Jei kurios nors srovės dabar įeityt atstovais į ministrų kabineta, tuo pačiu reikėtų toji srovė legalizuoti, kitaip tarus, greta tautininkų turėtų veikti legalizuotai dar kita, ar kitos politinės srovės. Tuo būdu jau tuo pačiu tautininkai atsidurtų su kita politinė srove lygioje padėtyje ir prasidėtų varžybinės dėl įtakos krašte.

Tautininkai, nepaisant dvylikos metų savo valdymo, vis dėlto krašte ne pajėgė linkamai įsigalėti ir įsigyti gyventojų pasitikėjimo. Juk tautininkų sąjunga turi tik dvyliką tūkstančių narių, tuo metu kaip dabar beveikiančios partijos anuo metu jų turėjo po keletą dešimčių tūkstančių narių. Jei dar turėsime galvą, kaip visuomet ir visur į valdžios partiją daugelis sloja dėl karjeros ir pirmą progą jie tokią partiją tuoj apleidžia, tai tautininkų tasai dvylika tūkstančių narių jau nėra tikrąja prasme toksai stiprus organizuotas vienetas.

Tautininkai šitą savo silpnąbę gerai žino ir tiek nusimano, kad legalizavus bent kurią kitą politinę srovę jų narių skaičius dar žymiai sumažėtų ir finkiniuose jie visuomet prakištų.

Tai yra pagrindinis ar kertinis tautininkų akmuo, nuo kurio jie nieku būdu nulysti nenori.

Tiktai šiais sumetimais tautininkai ir nenori sudaryti srovinį ministrų kabineta, nors ir tos srovės yra visai pasiryžę su tautininkais širdingai bendradarbiauti užmiršdami visai neįdomią praeitį ir išsižadėdami kada nors suvesli visokias sąskaitas.

Kitas reikalas kai sudaro asmenų koalicinį kabineta, tuomet atpuola reikalas legalizuoti ir kitas politines sroves. Ar kitų politinių srovių atstovai su tikais ir toki asmenų kabinetai įeityt, dabar būtų sunku spelioti.

Bet kiek tenka patirti, rodos, kad ir į tokias kombinacijas kitų srovių atstovai yra linkę i-eiti. Mat, šiais Lietuvai sunkiais

laikais, kaip kas nori pamiršti visas ambicijas ir eiti su tautininkais bendradarbiauti, kad tik padėtų krašto bukle išvesti į tikresnį kelią.

Be to, tikimasi, kad toksai bendradarbiavimas išlygins visus nesklandumus ir pagaliau tuo keliu įeidami įveiks tautininkų užsispyrimą.

Taigi, tautininkai atsisakydami sudaryti koalicinį ministrų kabineta gelbsti tik savo sąjungos padėtį, kuri paskutiniui metu pusėtinai yra pašlijusi, nes ir pačių tautininkų tarpe pasireiškė daug nesklandumų ir tarpusavių nesusipratimų.

Jautresni tautininkai jausle jaučia, kad reikia ieškoti kitų stugyvenimo kelių, naujų užsimojimų, kad pagaliau visos krašto kūrybinės pajėgos būtų įkintytos į bendrą krašto kūrybos darbą ir Lietuvos tarptautiniame forume padėties stiprinimą.

Trumpai tariant, Lietuvos visuomenė dabar pergyvena jautrų momentą ir visi susirupino kaip iš tos padėties išieiti. Ypač jautriai į visą tai reaguoja Klaipėdos krašto lietuviška visuomenė. Čia visi be jokių pažiūrų skirtumo, net ir tautininkai reikalauja koalicinio ministrų kabineto.

Čia santykiai tiek paastrėjo, kad vietos daugelio šaulių skyrių viršininkus tautininkams teko pakeisti sau žymiai patikimesniais asmenimis.

Vilniui Vaduoti Sąjungos uždarymas lygiai neigiamai paveikė visą Lietuvos visuomenę. Juk šioji Sąjunga turėjo arti dvidešimt penkis tūkstančius narių, tai yra du kartus tiek, kiek visa tautininkų sąjunga ir, be to, Vilniui Vaduoti Sąjunga turėjo 70,000 narių rėmėjų, tai yra veik Lietuvos gyventojų trečdalis šią sąjungą rėmė.

Tai patasai uždarymo faktas negalėjo visame krašte taip saulyti praeiti nepaveiktas neigiamai neabejotinai nuoširdžius Lietuvos patriotus. Juk faktas faktas pasilieka, kad toji sąjunga ne pati savo valia, savo įsitikinimu uždaryta, bet uždaryta prievartos būdu ir kas liudniausia, kad ji uždaryta ne vidaus politikos vienais ar kitais sumetimais, bet Varšuvai pareikalačius.

Turėkime galvoje ir tai, kad Vilniui Vaduoti Sąjunga pačių tautininkų buvo visais būdais protekuojama, palaikoma ir tos sąjungos nario bilietas lyg ir tarnavo patikimu tautininkams ženklu. Ir štai taip staiga šioji tautininkų akys garbinga organizacija administratyviu būdu prieš sąjungos vadovybės nurodymą tapo uždaryta!

Kalėdų šventėms tos sąjungos organas “Mūsų Vilnius” pasisako, kad jau daugiau nebeįsistig ir įdėda Vidaus reikalų ministro parėdymą, kad sąjunga Lietuvoje su visais jo pagalbiniams visam laikui uždaryta.

Uždaryta toji sąjunga, kuri buvo ištikimiausių tautininkų įrankiu, toliau tarsi vyriausybei organizacija.

Ji dirbo tikrai kultūrinį darbą ir rūpinosi Vilniaus krašte lietuviais. Nuširdiems Lietuvos patriotams tai labai skaudus smūgis ir visai netikėtas ir nelauktas.

Čia jau ir gražiausiais žodžiais visko neišaiškinti ir nęjėdysi, kad tautininkų linija vi-

same paimta buvo gera, tiesi ir neklaidinga...

Nežinau, kaip jausis jūsų patriotai tokią naujieną išgirdę, kurią berods bene busit as pirmas jiems seniau išpranašavęs. Manau, jie tuomet pyko ir keikėsi, kad visokius gaudus skleidžias, bet štai jie anuomet neva buvę gandai dabar jau virto tikrove.

Ką veikis jūsų “Amerikos Lietuvis” Vilniaus klausime išspecializavęs ir jo šefas net Gedimino ordinu už tuo nuopelnus apdovanotas?

Kadangi tautininkų sąjunga sudaryta klusnumo pagrindais, tai dabar tie vyrai turėtų klusniai tylėti ir... Vilniaus išsižadėti.

Žinoma tai ironija ir skaudi ironija. Bet juk jei jie ir toliau veiks Vilniaus Vadavimo dvasioje, tai veik bus lygu Lietuvos tautininkams pagalių kaisiojimu į ratus, kurie jau ir taip smagiai girgžda! O, vyručiai, taip jie girgžda, kad už kelerius varnų girdėti, ir jų tų girgždėjimų jokiomis priemonėmis dabar nepasilepsi!

Ką veikis jūsų bimbinkai, pruseikininkai, kurie dar ne taip seniai susimetė Vilnių vaduoti.

(Bus daugiau)

Iš Lietuvos Blogi metai cukraus gamybai Lietuvoje

Pastaciaus antrąjį cukraus faktą Pavenciuose, ties Kuršėnais, Lietuva keletą metų pasigamindavo tiek cukraus, kiek jo suvartojama — apie 25,000,000 kilogramų. “Cukraus” bendrovė, fabriko valdytoja, stengėsi cukraus gamybą taip reguliuoti, kad jo nebūtų nei daug, nei permaži. Su ūkininkais sudarydavo sutartis, kiek jie cukrinių runkelių gali auginti. Keletą metų tokie apskaičiavimai gana gerai pavyko. Bet cukraus reikalų tvarkytojai lyg užmiršo visagalingą gamtą, kuri gali visus apskaičiavimus suardyti. Šiemet kaip tik tai taip ir atsitiko. Dėl nepalankių oro sąlygų, cukrinių runkelių šiemet gauta apie 17% mažiau, be to, jie menkesni ir mažiau cukringi. Jau paaiškėjo, kad cukraus bus galima pagaminti tik apie 20,000,000 kilogramų.

gi tarpu cukraus suvartojama krašte pakilo apie 22. Ir tokiu būdu visai netikėtai, ateinančiais metais savo cukraus neužteks. Bus jo suvartota apie 30,000 tonų, o pagaminta apie 20,000 tonų. Taigi teks pirkti užsieniuose apie trečdalį krašte suvartojamo cukraus. Šitas dalykas cukrininkams sudarė rūpesčio. Jau dabar imamasi priemonių, kad panašus reiškinys nepasikartotų. Ūkininkams leista daugiau auginti cukrinių runkelių, nors esamieji fabrikai jau nedaug tegali didinti gamybą. Mat, cukraus fabrikas gali dirbti tik apie 3 mėnesius — nuo spalio mėn. iki Naujųjų Metų. Jei ilgiau užtektų darbu, tai sugestų runkeliai. Jau vėl kalbama apie trečiojo cukraus fabriko statybą, kurią norėta atidėti dar keleriems metams.

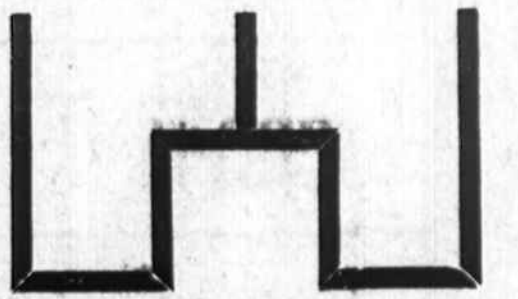
Žodžiu, šių metų cukrinių runkelių menkas derlius, ir cukraus suvartojimo padidėjimas sudarė “cukraus krizę”.

Nusiskandino

SIMONIAI, Pan. — Gruodžio 17 d. Aletų kaimo 15 metų vaikas Augustas Puzinas, gerai išgėręs šimonių miestelyje, grįždamas namo nusiskandino. Aletos upelyje prasiūšė ledą ir palindo po ledu. Pastebėję praeiviai ištraukė, bet jau buvo negyvas.

"AMERICAN FIRST -- LITHUANIAN ALWAYS" ENGLISH SECTION

PUBLISHED EVERY MONDAY

SUNDAY, JANUARY 23, 1939

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

NAUJIENOS ENGLISH SECTION STAFF

F. H. Sadauskas

A. S. Vaivada

TWO GOOD FRIENDS

Mr. S. B. Komaiko, (left) in a lovely discussion with Dr. P. Gri-gaitis, Editor in Chief of "Naujienos", during the Second Lithuanian Day at the Century of Progress. (See "A Carnation for Komaiko").

A Carnation For Komaiko

From
The Advocate

America's Jewish Journal now in its 50th year
Under "Chicagoesque"

By Dohna Davis

TO SHAPIRO & DASKAL, our official florists: A CHICAGOESQUE CARNATION to S. B. KOMAIKO, in recognition of his years of unselfish service in behalf "of the other fellow." To enumerate, S. B.'s communal affiliations and activities would take almost a page. To enumerate the honors which have been bestowed on him by people, organizations, local officials, and yes, even foreign governments, would take much, too much space in a journal already hard-pressed for same. Most people are fond of this handsome, graying, pleasant, mild-mannered journalist, Talmudist, writer, insurance executive, communal worker, philosopher, father, husband, and friend. For the past four decades he has contributed his time, energies, abilities, talents, and funds in behalf of communal achievement and advancement. Of late, he has rather retired from the spotlight of publicity but not from the arc-light of service. Yesterday, he was in the midst of almost everything. Today, he still manages to lend a helping hand whenever and wherever he's called, but for the most part has rather encouraged his son—Charles J.—to step in and carry on. On the other hand, his present sympathies seem to be with the B. M. Z. the old people's home, which may or may not be significant. Anyway, few men in our community have lived fuller and richer lives than has S. B. Komaiko—and because he does possess such an enviable record of service to mankind, we felt that he was justly deserving of our treasured token of recognition—the Chicagoesque Carnation—because he has served long and served well—this country of ours! Congratulations, S. B., we trust you will accept this feeble gesture of ours, as a token of the esteem in which you are held by our community. We know only too well, that honors or no honors, the joy and satisfaction that is yours because of the many assignments you have fulfilled and fulfilled well—is infinitely greater than any tribute that any could pay you. Yours is a great glory—justly earned and richly deserved!

Just a tiny little flower, from one of the numerous and gorgeous bouquets that compose the beautiful service which Mr. Komaiko so generously renders in the various fields of cultural, philanthropic and patriotic activities.

Feeling as we do, that Mr. Komaiko is very much of a Lithuanian at heart (for do not his deeds speak louder and much more convincingly than any words that I may utter?) we join the multitudes of friends and admirers in wishing Mr. Komaiko a long life, filled with good health, happiness and success.

Nora G.

Birutė

• Winter greetings with the beautiful snow flurries which have hit Chicago in the last few days! I know it brings a little cheer to your hearts to see the beautiful scenery that snow makes when it hits the trees and bushes of your home and parks. We know it's winter again for a short while, with the snow as a blanket covering all of nature's beauty to keep it warm and protect it for the coming Spring — to make this world more beautiful for us to enjoy.

• So, all of you friends and members of *Birutė* enjoy this wonderful weather and in your spirit, as the spirit of Winter, stick by *Birutė* and see *Birutė* go through another successful season with your co-operation and in the Summer enjoy the happy memories of the past doings of *Birutė*.

• *Birutė* staged another successful triumph last Sunday, January 15, at the Lith. Auditorium, where an evening was sponsored by the "Jaunųjų Lietuvių Klubas". The operetta "Sveikam Ligai Neįkalbėsi" proved to be a success again. It has thus far been presented in various parts of U. S. six times. Which proves that anything *Birutė* puts through always is a success.

• The beautiful duet and acting of *Genovė Giedraitis* and *Anthony Kaminskas* pleased the audience very much. The comedy roles were great and well acted by Mr. Miller, who made the public roar in the woman's costume he wore. And that Lamberth Walk or whatever you call it, sure was some dance. The people really enjoyed it.

• "Dvylika metų" Brooks came through as usual in his comedy role of the father-pecked son.

• The chorus came through in great style and had the people applauding for encores, and under the leadership of our beloved teacher, Mr. Byanskas, the evening turned out to be another *Birutė*'s success.

• It seemed that Sunday turned out to be a blue Sunday, for every other girl in the chorus wore a beautiful blue gown and sure made things picturesque. The chorus was brightened by the different hues of blue that the girls wore.

• Nice going, girls, nothing like hitting that ball of success for *Birutė*.

• Well, till the next event, let's see you all come down in sleds, if necessary, to rehearsal Friday, at Sandara Hall, at 8:00 P.M.

• Till then, I'll be sleighing with you to rehearsal.

As ever,

B/JB

Feeling that it can reach a greater number of individuals to whom it can be of assistance, the L. U. C. is contemplating incorporating an ADVISORY BOARD whose capacity will be to aid students interested in higher learning. It will be the function of this board to pass on educational guidance to students still in high school but considering entering college. The members of the L. U. C. having themselves attended colleges or universities, are capably qualified to speak from personal experience about the requirements necessary for entrance, curriculum, comprehensive examinations, fees, etc. This assistance is intended not only for the persons still in high school but also for the students embarking upon the un-

dergraduate courses in college and desiring further guidance. In this manner the L. U. C. feels it will be able to assist a great number of individuals that it can possibly hope to do through its scholarship fund.

In connection with the interest displayed by the L. U. C. in establishing Lithuanian language classes in the curriculum of the Chicago high schools, a meeting was held at the home of Consul Dauzvardis where this problem was discussed at length.

Meanwhile as discussions on the recognition of the Lithuanian language in the public schools were going on a text book for the use of Lithuanian classes in the L. U. C. under the direction of Bernice Piliponis was under consideration, no choice having been made as yet.

Plans are in progress for a bunco party to be held at the International House during the latter part of February. The Social Committee is likewise working on the plans for the Spring Dance which will take place in April. —J. Rachens.

Treasure Underground — In Illinois!

Released by the State Geological Survey
through the Illinois Chamber of Commerce.

Time Marches Slowly

Except for sudden cataclysms, such as earthquakes, volcanic eruptions, hurricanes and floods, the forces of nature are slow in their action—so slow that most of us do not realize that the face of the earth is changing today just as it has been changing throughout the millions of years of its past history. Mountain ranges have been raised up; the seas have invaded the continents and been drained off again; high lands have been levelled by erosion and new rock strata have been deposited. These processes are active at the present time, and they will continue to operate in the future, in Illinois as in other parts of the world. So far, the net result in this particular region has been constructive, and we have here in our State a vast accumulation of earth materials that is responsible for much that we have: our mineral resources, our farmlands, our industries; in fact, our own existence here, where the earth furnishes the environment and materials necessary for life and progress.

Soil From the Sky

The great dust storms of recent years are but minor illustrations of the ability of wind to transport soil material from place to place. A spectacular demonstration of wind work on a really great scale is to be seen here in Illinois, where we have found that more than half the State is covered by wind-blown dust so thick that it not only forms the surface soil, but in some of the counties along the Mississippi River reaches a thickness of more than fifty feet. These deposits were laid down during the Great Ice Age. The work was done, however, not by the glaciers themselves, but by strong winds, which picked up dust from the silt-choked river valleys and deposited it like great blankets over the upland areas. These dust deposits are almost solely responsible for the fertility of thousands of Illinois farms, recalling the old adage that "It is an ill wind that blows no one good," no matter how many thousands of years may have passed since the winds did their work.

PIRMYN SHARPS AND FLATS

VICTOR BENDER

For two years followers of Pirmyn have thrilled to the beautiful voice of Victor Bender. They have laughed and cried with him in "Elisier d'Amore" and "Cavalliera Rusticana".

All have felt his magnetic personality on the Concert Stage. He has come into their homes through the magic of radio and in every way made himself an integral part of the Lithuanian musical world.

We at Pirmyn are fortunate to claim him as our own.

It was at our Lithuanian version of "Elisier d'Amore" that the Lithuanian public accorded the acclaim which he had to earn among others.

The public knows Victor Bender, the Lithuanian singer, but we at Pirmyn know Vic the man: the "swell guy" who has a smile for everybody — a smile that is real and friendly.

We have enjoyed his anecdotes, his pontifical and gust humor. In every way we have received pleasure of his presence.

But as the ancient axiom reads, "All good things must come to an end", so must our pleasant relationship. Opportunity has opened a way for Vic which may lead him to as high a musical position as is held by our own, Anna Kaskas.

On Feb. 6, Vic will leave for Lithuania where he will study music and perhaps appear on the stage of the Lithuanian Opera.

The music patrons of Lithuania were so impressed by his singing during Pirmyn's tour of Europe, that they offered him a scholarship at Kaunas.

As a parting gift, Pirmyn is staging a Farewell Concert for Vic, during which his friends may come and hear him sing the songs he has made familiar to every one.

The concert will be held in Kimball Hall, Jackson and Wabash, Sunday, Feb. 5, at 8:00 P. M. and the admission is \$1.00. As usual Pirmyn will assist during the program.

As this will be the final appearance of Vic in America, all his friends should embrace this opportunity to bid him farewell.

With this in mind reserve Feb. 5 for the most pleasant musical treat of the season.

Rashey Huey.

Zweig On Mortal Beings and Immortal Art

— By Wenetta —

Stefan Zweig, noted Viennese author of such popular biographies as *Marie Antoinette*, *Mary, Queen of Scotland* and *the tale*; *Erasmus of Rotterdam*; and *The Conqueror of the Seas*, spoke at Orchestra Hall last Tuesday evening on "Mortal Beings and Immortal Art."

Haven't you often wondered," asked Mr. Zweig, "why it is that one person living, speaking and acting the same as his contemporaries will produce an immortal piece of work? How the musician with a limited scale of notes, the painter with the seven colors of the spectrum, the poet with thousands of words before him, will select such a combination as to produce a masterpiece? How does the perishable artist produce an imperishable work?"

Mr. Zweig confessed that this creative feat can be described but not explained. The artist himself cannot explain his actions; he cannot observe his own psychology while creating and so cannot explain his own mind. He is outside himself in a state of ecstasy, (the Greek word *ecstasy* means "outside one's self"). He is in a hermetically sealed sphere of concentration.

This atmosphere of concentration is essential whether motivated by inspiration or labor, rapture or patience, delight or pain. Taking two extreme examples, whether it be Bach or Mozart who effortlessly produced great works during inspired hours or Edgar Allen Poe who calculated and man-

ufactured his compositions idea for idea, the atmosphere of concentration is essential.

The time necessary for the creation of immortal works is indeterminate. VanGogh in his later years painted at least three canvases a week. On the other hand it is said da Vinci spent from one to three years painting his *Mona Lisa*. Handel composed the *Messiah* in sixteen days. Wagner for five years couldn't write a single note and one restless evening, hearing the murmur of a nearby brook, the inspirational theme of "The Ring" came to him and set him to his life's greatest creations. Goethe spent over 70 years writing his *Faust*.

Artistic eyes are not constantly rolling in firmaments of dreams. There must be ability. Not only ability but the power of utter concentration — to lose the real world to a world of the artist's creation.

Mr. Zweig concluded that we cannot understand works of art by observing the finished product. We must know them in their development. As the scientists of astronomy have not marred the beauty of the stars by their analyses and measurements but made them even more fascinating, we, likewise, in learning and analyzing the growth of the masters' works will not mar the sheer beauty of the ecstatic worlds they lived but will appreciate them with greater and deeper profoundness.

THE WORLD AT A GLANCE

by Dr. E. G. Peters

ARMS TO SPAIN

Arms to Loyalist Spain immediately — that is today the most urgent task facing America. For free religion, self-government, and faith in international agreements in the New World is vitally tied up with today's struggle for freedom in Spain.

Spain's struggle is democracy's struggle; her defeat is democracy's defeat; and her victory is democracy's victory. The Spanish insurgents are out to destroy both freedom of religion and self-government. For, as Edgar Ansel Mowrer, dean of American foreign correspondents, rightly says, "Rebel Generalissimo Francisco Franco increasingly represents Reichsfuehrer Adolf Hitler, who certainly is one of the two greatest living enemies of the Christian religion."

In the recent terrific fighting on the Catalan front, General Franco has made large gains for two reasons: Because he has had the aid of at least 50,000 crack Italian troops sent by Mussolini, and because he has many times more cannon and airplanes than the Loyalists. The rebels have their immense superiority in munitions because they can get all they can use from Hitler and Mussolini, while the republicans are "smothered" by farcical non-intervention. Every since it was set up, non-intervention has worked against the Loyalists and has played into the hands of the Spanish fascists, who are now the tool of Hitler and Mussolini.

Unfortunately, by putting an embargo on arms to Spain our Con-

gress pointed in "smothering" a fellow democracy fighting desperately for its very existence against the Black International. Yet, 76% of us Americans favor Loyalist Spain, according to the Gallup Poll of December 30, 1938. Even 42% of American Catholics favor the Spanish republicans, while 83% of our Protestants are for that side.

Why, then, is the arms embargo on Spain kept, if, as President Roosevelt pointed out in his address "On The State of the Union", that embargo aids the aggressors and hurts the victim? That arms embargo is kept, in the face of 76% of the American public, chiefly because the Catholic hierarchy is battling to keep it. But in doing so, that hierarchy is going against the true interest of Catholicism. For the triumph of fascism in Spain means the destruction of Christianity there, crowding it to the wall in France and England, and strengthening its foes in the New World. Fascism and nazism, two children of the same parent, are fundamentally contrary to the Christian spirit and doctrine.

The Pope realizes this. He now maintains a representative in Catalonia, Msgr. Riall, with the title of apostolic visitor. His Holiness' newspaper, *L'Osservatore Romano*, recently praised American accomplishments at Lhna, whereas Italy's fascist-controlled press belittled those accomplishments and condemned the United States for interfering in South America.

Cardinal Mundelein, too, is working with the President to form a religious front against dictatorship. Increasingly, Catholics of Great Britain, France, and Belgium are coming to realize that "General Franco has used religion as a cloak for his fundamental Fascist aims and the delivery of Spain to the anti-democratic states — Germany and Italy", according to Edgar Ansel Mowrer.

Let American Catholics remember this: that from Spain Latin American still draws its cultural sustenance. What a tragedy for this country if that sustenance should become fastidious. The struggle of Republican Spain is today democracy's struggle. In the fastnesses of Catalonia the destiny of the New World is being decided.

If we are true to our own vital interests, we will lift the arms embargo on Loyalist Spain!

"NAUJIENU" JUBILIEJINIS KONCERTAS

Ashland Blvd.
Auditorijoj

Kovo 12, 1939

BUDINGAS LIETUVOS KAIMO VAIZDELIS, ŠIAULIŲ APSKRITY.

VDV foto.

Diena Iš Dienos

Lietuvos Šaulių Sąjunga Ivertino Vinčą Stulpiną

Gerb. Vincui Stulpinui pagerbti buvo suruoštas pokilis sausio 18 d., 814 W. 33rd St., kuriame jam buvo įteikta Lietuvos Šaulių Sąjungos žvaigždė. Susirinkus skaitlingai publikai, pokilio ruošėjai svečius pakvietė prie stalų, aptarė po to pokilio vedėjas p. Balanda širdingai pasakęs įvadinę kalbą, perstatė kalbėtojus.

Kalba adv. p. Bračiulis, ilgametis lietuvių veikėjas įrodinėja reikalingumą socialinės darnos, kuri vienybėje laikytų lietuvių tautą ir apibūdines p. Stulpiną, kad jis išuolpelnus, linkėjo, kad jis būtų vertingai ir toliau dirbtų mūsų tautai nebaigtus darbus.

J. E. Ark. Geniotis savo rimtojo kalboje sako, kad toji žvaigždė, kuria Šaulių Sąjunga pabrėžia atstovą Dr. Daužvardį šiame pokilyje už žibėjusi ant Vincui Stulpino krutinės neužgesnėję, bet kad jo veikla būtų naši kaip ir iki šiol kad buvo širdinga, darni ir teisinga. Jis taip pat pasakė, kad laisvė yra branginti, kurios Lietuvoje dabar dar nėra ir kad dėl jos kovoti tegul žvaigždė nesulaikoma. Publika jam pritardama gausiai plojo.

"Naujienų" kor. p. Ambrose kalbėdamas pažymėjo, kad praeitis, nors ir glaudžiai yra susiriusi su asmenybe, bet ateitis taip jau yra svarbi ir turėtų būti planuojama iš anksto. Jis Vincui Stulpinui linkėjo, kad jo ateitis taip pat būtų gausi nuveiktais darbais. Visi dalyviai jam pritardami gausiai plojo.

CHICAGO. — Dr. E. Block laiko du kudičius. P-ia Fronczak pagimdė trejetuką.

P-ia Zolpienė įdomiai apibūdino Vincui Stulpino praeitį, ji labai vertino jo išuolpelnimą ir sumanumą visuomenės darbuose. Ji priminė ir vertino p. Stulpiną kaip pirmą lietuvių ir pasižymėjusį Lietuvos eksporto srityje ir socialius darbus mūsų tautai.

Tai pat širdingai ir įdomiai kalbėjo p. J. Petrauskas, kun. Liulas, p. Berčienė, p. Vaidotas, etc. etc. Visi kalbėjo gyvai ir širdingai ir velino p. Stulpinui ilgo amžiaus, laimės ir sėkmės jo visuose kilniuose darbuose.

Po pareiktų kalbų ir linkėjimų p. Balanda perstatė kalbėti p. Daužvardį. Jis sako, kad šis pokilis oficialiai ir asmeniniai jam davė didelio malonumo ir kad toks širdingumo ir darnos virpėjimas esąs nepaprastas. Jo kalba buvo švelni ir glaudžiai rišanti visų kitų kalbėtojų kalbas. Jisai žvaigždę prisegė ant Vincui Stulpino krutinės.

Mūsų Vincas nuo širdingų kalbų ir jam įteiktos dovanos iki ašarų susijaudino, bet susistiprins pasakė gražią kalbą ir dėkojo Šaulių Sąjungai, jos atstovui ir visiems dalyviams už pasakytas širdingas kalbas.

Po kalbų ir apeigų buvo ir akrobatiški šokiai. Gėpovaitė Sakalauskaitė ir Genovaitė Bražaitytė šoko gražius ir įdomius lietuviškus šokius. Joms šokant pianu lydėjo p. Romaldas Sakalauskas. Šios šokėjos, jaunos mergaitės, buvo vadovystėje p-ios A. Dangi-
nienės.

Pokilio dalyviai visi buvo pasitenkę, tik gaila kad salė buvo permaža, daug kad ir tikėtus iš anksto nusipirkę nebetilpo ir turėjo grįžti namo.
— Šiaulių Ona.

Surprise Birthday

Sausio 14 d. p. Gailienė su draugais suruošė "surprise party" savo krikšto sunui Albertui Griciui, 2034 S. Union.

Svečių buvo daug susirinkę, kai Albertas iš kažkur grįžo, ir tikrai jis buvo nustebintas.

Albertas jaunas, čiā gimęs ir augęs, bet tikros lietuviškos dvasios, gražiai lietuviškai kalba skaito ir rašo.

Jis buvo linksmas, nes tai buvo pirmą tokia party jam surengta.

Jo motina ir sesuo Justina, kuri užlaiko beauty shop, pagamino gardžių valgių ir gėrimų. Prieš piauštą "kėkšą", buvo sudainuota Happy birthday ir Ilgiausių metų.

Taip ir užė svečiai iki 4 val. ryto, linkėdami Albertui linksmi sulaukti kitos gimimo dienos.
— Klajunė.

Klaidos Atitaisymas

Gerbiamą Redakciją: Turiu šimeriškai tamstoms ačiū už mano rašto patalpinių (sausio 16 d. numerį), bet bukit malonus atitaisyti klaidą, kuri ten įvyko. Man gali būti didelis nesmagumas

Tamstos idėjot, kad aš esu bizniera. Aš nesu jokia bizniera dabartinių laikų. Esu namų šeimininkė ir gyvenu nuosavoj rezidencijoje ir turiu labai plačią pažintį su visais. Tai matote kame dalykas. Aš už tos klaidos pataisymą tamstoms visuomet busiu dėkinga.
— Mrs. Osinskienė.
Daytona Beach, Fla.

Sunkiai Serga P-ia Ramonienė

BRIGHTON PARK. — Išiško nelaimė p-o Jono Ramono šeimą. Smarkiai susirgo p-ia Ramonienė. Ji buvo išvežta skubiai į Augustana ligoninę ir ten padaryta sunki vidurių operacija.

Kiek teko nugirsti ligonė jau baigia pergyventi kritišką padėtį ir rodo stiprėjimo ženklus.

Jonas Ramonas jau pradeda turėti vilties, kad ir vėl turės sveiką neužilgo savo mylimą žmonelę. Nemažai laukia mamytės sugrįžtant į namus jų sunelis ir dukrelė. P-nui Ramonui ir jo šeimai reiškiau gilią užuojautą jų nelaimėje.
— Ona Vilienė.

Šsiēmė Leidimus edyboms (Chicagoj)

Stanley Banash, 28 m. Marie Smaniotto, 26 m.

William Schultz, 30 su Mildred Juss, 25.

Išteisino Žinomą Gengsterį

Per kelias savaites Cook kriminalo teimes ėjo svarstymas money orderių klastavimo bylos. Kaltinamieji buvo George "Bugs" Moran, Frank Parker ir Frank Hichetts. Jie buk norėję išplatinti apie \$62,000 suklastuotų American Express money orderių. Moran vienu laiku buvo Chicago's gengsterių vadovu.

Teisėjo Fardy džiury, prieš kurią svarstymas ėjo, Moraną ir kitus du kaltinamuosius išteisino.

Suimtas Už Žmonos Mušimą — Pasikorė

Racine nuvadoj pasikorė 43 metų northsidietis Anthony Szy-

maniack, 1535 North Paulina St. Pereitą šeštadienį jisai buvo suimtas už tai, kad mušė savo žmoną, sudegino jos sukneles ir nukirpo visus plaukus. Jis buvo girtas.

MOKAME 4%

DIVIDENDŲ UŽ TAUPOMUS PINIGUS

Su pradžia 1939 metų kviečiame lietuvių taupyti pinigus SIMANO DAUKANTO FEDERAL & SAVINGS LOAN ASSOCIATION of CHICAGO, kur kiekvienai asmens taupiniai apdrausti iki \$5000.00 Federal Savings and Loan Insurance Corporation, Washington, D. C.

Skoliname Pinigus ant Pirmų Morgičių Nuo 5 iki 20 Metų Mažais Mėnesiniais Atmokėjimais

INFORMACIJŲ KREIPKITES !

2202 W. Cermak Rd. Tel. Canal 8887
BEN. J. KAZANAUSKAS, Raštininkas
Chicago, Ill.

1939

NAUJIENŲ JUBILIEJINIS KALENDORIUS SPALVOTAS SU PAVEIKSLAIS

Mes pasiūsiame jūsų giminėms ir draugams į Lietuvą ir kitur mūsų gražų Kalendorių už—

15 CENTŲ

Prisiųskite savo užsakymus tuojaus. Kas užsirašys NAUJENAS—gaus šį mūsų Kalendorių DYKAI.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St. Chicago, Ill.

GARSINKITĖS "NAUJENOSE"

Tel. Victory 4965.
STODENGYSTĖ IR BĖKOS DARBAL 35 metalų biznų, turį pilną apdraudą už darbus. Lengvų išmokėjimų jei norite. BRIDGEPORT ROOFING AND SHEET METAL CO. 3216 So. Halsted St.

Lietuvis Plumberis

— Laisnuotas —
GAS FITTINGS and SEWERAGE also BEER COILS in TAVERNS. IRENGIA STOKERIUS
JOHN YERKES
2422 W. 69th St.
Tel. Hemlock 2867
Rez. Republic 5688

Victor Bagdonas

LOCAL & LONG DISTANCE MOVING
Perkraustom formičius, pianus ir visokius rankandus bei štorus. Vežam į farmas ir kitus miestus. Žema kaina. Musų Darbas garantuotas. Taipgi pristatom anglis į visas miesto dalis.
3406 So. Halsted St.
Saukkit Tel. YARDS 3408

Bowling-Billiardai

20 Aslų — 10 Stalų
Gėrimai ir užkandžiai vietoje. Rezervacijos Kiliubams
Milo Wiesner Recreation
819-823 W. 35th St.
Tel. Yards 4621-4622-2868

NEW SUBWAY DABAR ATDARA Lietuvių Auditorijoj

3133 So. Halsted St.
PIETAUK — SOK BOWL.
Naujai įrengta
Tel. Victory 9605
Joe Uklin Sam Kamber

INSURANCE (APDRAUDA)

- PILNĄ APDRAUDĄ AUTOMOBILIAMS.
- APDRAUDĄ NAMŲ NUO UGNIES.
- APDRAUDĄ RAKANDŲ.
- APDRAUDĄ NUO VAGIŲ.
- APDRAUDĄ LANGŲ.
- TAVERNŲ ir namų savininkų, kurie randasi ta-
vernal nuo Public Liabilities.

NAUJIENŲ

Raštinėje per
A. RYKKEVICIŲ
1739 S. Halsted St.

Raštinė atdara kas vakaras iki 8 val. Sekmadieniai nuo 9 ryto iki 1 val. po pietų.

Garsinkitės "N-nose"

LIGONINĖS HOSPITALS

SVEIKATOS KLINIKAS

TONSILAI IŠIMAMI \$12.50
už
GYDYMAS \$50.00
LIGONINĖJE
RAUDONGYSLES IŠIMAMA viena diena Ligoninėje \$15.00
REUMATIZMAS \$2.00
Greitai Palengvinama
VISAS LIGAS GYDOMA \$1.00
Eksaminaciją įskait. vaistus
DOUGLAS PARK HOSPITAL
1900 So. Kedzie Ave. Chicago
Tel. Lawndale 5727.

FOTOGRAFAS

CONRAD
FOTOGRAFAS
Studija įrengta pirmos rūšies su moderniais užlaidomis ir Hollywood šviesomis. Darbas garantuotas.
420 W. 63rd St.
Tel. ENG. 5684-5840

PEASANT MOTIFS PATTERN 1939

No. 1939 — Kryžiukais išsiuvinėti motyvai. Galit bile kur išsiuti — ant abrusų, užvalkalų, servetėlių ir tt.

NAUJIENOS NEEDLECRAFT DEPT., No. 1939
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Cia įdedu 10 centų ir prašau atsiųsti man Pavyzdį No.....
Vardas ir pavardė
Adresas
Miestas ir valstija

PETER PEN

Mano Įspūdžiai Iš Suvalkiečių Draugijos Baliaus

"Kėdžių Koncertai" Ir Kitokie Kurjorai

Išgirdęs, kad rengiama įkurtuvių vakaras, ir aš nudulinau ten. Įėjęs svetainėn išgirdau gincą ir vienos "leidės" riksmą kaip griežlės rugiuose griežlės. Na, sakau, kas-gi čia dar taip anksti, o jau solo dainuojama. Priėjus artyn matau būrį vieną trijų pėdų vėjo papučiamą leidę. Ji kad rėkia, tai rėkia: Pradėkime programą! Nesvarbu, kad dar septinta valanda, nesvarbu, kad — ir nėra publikos ir dainininkų! Nesvarbu! Turime pradėti ir gana.

Priėjus prie burelio žmonių artyn, teiraujosi kas nutiko. Tai buvo porą vyrų ir trys ponios. Iš veidų pastebiu šypsantis Oną Vilienę, M. Milinienę, o ta įsikarščiausi.

Klausiu kas čia tokio nutiko, kad toji p-ia tokį triukšmą kelia. Vilienė pradeda aiškinti, kad minėtoji p-ia neatšiklausus nė vieno komisijos nario, paėmė porą pildytų programo, o šie, negali ilgiau užtrukti kaip ligi 7:30 val. ir gana. O šių p-nių programas nustatytas tik nuo 9 val.

Mums besikalbant, vėl šauk-

smas, riksmas. Aš pirmininkė! Manęs turi visi klausyti, aš pa kviečiau šiuos jaunuolius programui, tad jie turi manęs klausyti. Na, galų-gale apstūmė visus ta ponias ir niekam nieko nesakius, pradeda paį darbą su kėdžių statymu. Panačiuosi tai, vakaro pirmininkė O. Vilienė vėl pastebi, kad nestatytų kėdžių, nes šio programo dalelė užtruks vos 10-15 minučių, ir nereikia to darbo ir triukšmo tiek menkai publikos dar yra, kad lengva bus visiems pakračiuose sėdint programą išklausyti.

Teko pradėti programą 7:30 val., ir du jaunuoliai, matyti, brolis ir sesuo Shirley and Tex's gražiai išpildė savo dalį. Gaila, kad negalėjo sutvarkyti ir pridėti prie viso programo šiuos jaunuolius. Sako rengėjos, jeigu ne šios užsišpyrimas, ir savotiškumas, jeigu šie jaunuoliai negalėjo ilgai laukti programo pradžios tai būtų buvę galima jiems vėliau sugrįžti ir programas pabaigoj dalyvauti.

"Matot, Manęs Neklauso"

Teko programą pertraukti vėl kol publika susirinko ir dainininkai atėjo. Ir tos pertraukos laikui tęmėjau kaip iš moterėlė lakstydamą po salę rėkia: "Matote, gerbiameji, kaip jie manęs neklauso, jie tokie ir kitokie," ir pradėjo savo ausinę išpažintį vyrams, nes tie jai atrodė daugiau "košer".

Atsilankius dainininkais, pradėta antra dalis programo, apie 9 val. vakaro. Pirminė, Vincas Asclia ir p-ia Gunauskienė, akompanuojant p-lei Stuparytei, sudainavo labai gražiai keletą dainelių. S. D.

A. A.

JOHANNA VALIENĖ
(po tėvais Bartasaitė)
Vėlonė gyvena po adr. 2237
So. Oakley Ave.

Persikyrė su šiuo pasauliu Sausio 19 d., 4:00 val. popiet, 1939 m., sulaukus 53 m. amž., gimus Raseinių apskr., Gir-diškių parap., Košių kaime. Amerikoje išgyveno 33 m.

Paliko dideliame nuliudime sunų Vladislavą, seserį Dorą Šileikienę ir švogerį Ipolitą, brolį Stanislovą Bartasaitį ir brolionę Juzefą, pusbrolius Juozą ir Kazimierą Jucius ir jų šeimininkas, Lietuvoj 2 seseris Oną ir Marijoną ir jų šeimininkas.

Kunas pašarvotas Lachavilės koplyčioj, 2314 W. 23rd Pl. Laidotuvas įvyks Antradienį, Sausio 24 d., 8:30 val. ryto iš kopl. į Aušros Vartų parap. bažnyčia, kurioje atsi-bus gedulingos pamaldos už vėlonės sielą, o iš ten bus nulydėta į šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Johanna Valienės giminės, draugai ir pažįstami esat nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvsė ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliudė liekame, Senus, Sesuo, Brolis, Švogeris, Brolinė ir Giminės.

Laid. Dir. S. D. Lachawicz ir Sunai. Tel. CANAL 2515.

LOVEIKIS

Sluokiam Gėlės Telegramu į Visas Pasaulio Dalias.
KVIETKININKAS
Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams.
3316 So. Halsted Street
Tel. YARDS 7308

URBA

Gėlės Mylintiesiems Vestuvėms, Bankietams, Laidotuvsėms, Papuosimams.
GELININKAS
4180 Archer Avenue
Phone LAFAYETTE 5800

Generalis prokuroras Frank Murphy (po kairėi) ir senatorius Prentiss Brown iš Michigan.

pirmininkas Jonas Ramonas atidarė programą pratardamas keletą žodžių, ir perstatė vakaro pirmininkę Oną Vilienę tvarkai vesti. Šiai pratarus kad programą prasideda ir dainininkams pasirodžius scenoje, ta žmonelė net pradėjo kėdžių orkestrą, iško visa publika labai piktnos, ir, matyt, tvarkvedei upą sugadino.

Po Valinsko pasakė keletą žodžių p-as Valiukas ir p-as Matusėvičius. Šis darbštus draugijos narys-veikėjas, kuris į trumpą laiką drąsijai daugiausiai įrašė narių, rodos, arti 20. Dėl jo žodžių, kuriuos, matyt, ne visi suprato, kai kurios narės nepasitenkino, bet reikia priminti, kad ne joms jie buvo taikomi bet vienai triukšmadarei.

Man Davė, Man Davė!

Galiau perstatyta ir ta save vadinanti organizatorė, kuri nusitvėrus gėlių pluoštą pradėjo tursuoti, linkėioti ir skystis, kad jos širdis plyšta, ašaros rieda, nežinia dėl ko. Išsitraukė laišką, kurį negalinti pati perskaityti. Prašo, kad atsiųstų kas iš publikos tam laiskui perskaityti. Na, atsirado vienas pilietis, kuris jos prašymą išpildė. Po laiško ir vėl tas pats, kad davė—davė ir vėl davė gėlių jai. Aš nesu-prantu dėl ko jai? Aš gal ir visi mės suprantame, kad jei kas davė gėles, tai ne jai, bet kadangi tai buvo draugijos įkurtuvių vakaras, tai turbūt davė draugijai, tik gal jos vardu davė. Nesuprantu kas ji, kad jai gėles davė? Ar už triukšmų kėlimą ar už stalų daužymą susirinkimuose?

Darbščiosios Narės.

Tvarka viso vakaro buvo gana pavyzdinga. Programą tvarkė O. Vilienė; ji tai tikrai dirbo bet nesigyrė. Vieni šaukia Onut! šnapsu pritrūko. Kiti—Onut! jau alus baigiasi. Kiti vėl leimėdavo pritrūko. O mūsų Onutė nepaspačia visų šauksmus užpildyti, prašo ir šia save gerbiandčia, p-ia pagalbėti, bet gauda neigiamą atsakymą, kad ji esanti pirmininkė, tai per prištast "dziabab".

Kitą garbė tenka nišų darbščiai poniai, tai Magdalenai Milinienėi, antrai vakaro komisijos narei. Ji bėga, dirba kur mato yra reikalinga visą vakarą sunkiai pasigelbsti, tai prie užkandžių, tai prie drabužių priėmimo. Ji

namuose, rodos, visus užkandžius pagamino. Taip pat ir kitoni garbė, kurios darbo tai prie užkandžių, tai prie gėrimų. O šita žmonelė irgi buvo renginio komisijoj, bet tikrumoj tai dirbančioms klūdė. Kaip Onutė pastebėjo, sakė, nei visa mano baltelių kulnis nūmėndžiojo paskui besikišdama su pašėliu rankose rodos, mane pamėgdžiodama, kad aš viską tvarkau.

Gerbiameji! Draugijos nariai zinokime ateityje su kuoturime reikala, nemanykime, kad iš jos mums bus naudos.

Ar Norime Atsidurti pas Kleboną?

Ji mėgina dangstyti iš mclintis prie progresyvių laikraščių, kad paslėpus tikrąjį veidą. O kaip gaus daugiau šalininkų, tuomet visi atsidursime pas kleboną. Mums, kurie lankome Suvalkiečių Drjos susirinkimus, teko labai daug perkęsti dėl šios ypotos nekultūrinumo. Kartą pribėgusi su kumiliu rankose, daužė stalą ir mūsų pirmininką koliojo, kam jis esąs pirmininkas o ne ji, kas ji rinko ir kam, o kodėl ne ją. Ji sako lakstė per ndmus ir narius rinko, bet ji nekaltą, kad nei vienas jos prašytas narys neatėjo. Tik visuomet tai kartodama triukšmą kelia ir skundžiasi, kad jos širdis plyšta.

Gerbiameji, aš nuo savęs patarčiau susitvarkyti su tokiais nariais, kol dar nevėlu ir kol dar turime kantrybės, o kaip pritrūksime kantrybės visi turėsime prisilaukti iš draugijos, O ji, su savo traice ir dar daugiau susiradus draugų, pasiims mūsų sunkų darbą į kurią pāparpiją iš ko nei tiems nei kitiems nebus naudos.

—Jūsų Reporteris.

Frank Shemett Žiemos Nepaiso

Laiškas iš Hot Springs, Arkansas

Apie savaitę laiko atgal p. Frank Shemett su savo žmona ir p. Leo Norkus su žmona išvyko į Hot Springs, Arkansas, sveikatos ieškoti. Dabar atradė laišką, kad joks žiemos jie ten nepaiso ir sako, kad sveikatos gaus tiek, kiek ieškojo.

Valgo labai daug, kasdien maudosi sveikatos vandenys ir kartu pūdo savo svorį. Vadinasi, ką norėjo, tą ir atrado. Ap-sigyveno pas p. Adam Toloka, 431 PProspect Ave., Hot Springs, Arkansas. Labai džiaugiasi patogiais kambariais ir pigia mityma.

Kartu su minėtais Chicago

biznieriais ten dabar randasi dar Mrs. Patumis šiti savo dukterė Mrs. Barron iš De Kalb, Ill. Taipgi, veik karti atvyko ir Mrs. Grinlenė, Delicatessen krautuvės savininkė iš Bridge-porto. Žodžių sakanti, jie visi karti dabar leidžia smagiausią laiką, o mės eliohai Chicagoje tirinute tuos tarpu braizdyti po slaplį sniegą.

Hot Springs miestelė esą apie 30 tūkst. gyventojų ir jie vėliai išimtinai iš turistų, kurie atvyksta ieškoti sveikatos.

—VBA

Atviras Laiškas Lietuvui — Tėvui Ir Motinai

Brangūs Tėti—Matiule:

Jūs esatė geras, šisupratus Lietuvos. Ir tur būt trokštate, kad jūsų sūnius—duktę taip pat ištikimas lietuvių pasilikytų. Jūs dalyvaujate įvairiose lietuvių organizacijose ir viešoj veikloj. Neabejojau, kad norėtumėte ir savo sūnių-duktę į tas jūsų draugijas, organizacijas stojanti įrašyti. Norite, juk, kad jis ar ji pasiimtų aktyvę rolę lėsty jūsų pradėtą darbą.

Jūs daugiausiai kalbate lietuviškai; angliškai jūs nėra pri-gimti. Bet ar jūsų sūnius-duktę kalba daug lietuviškai? Jėms, matyt, anglių kalbą yra pri-gimti.

Jūs apie lietuvių išsivijus bei lėvydus Lietuvos reikalus skaitote lietuviškus laikraščius. Ar jūsų sūnius-duktę taip pat skaito su jumis lietuviškus laikraščius? Jei taip — raginkite juos ir toliau neapleisti jų. Bet, jei sūnius-duktę lietuviškų laikraščių neskaito dėl to, kad esą, lietuviškai skaityti jiems sunkoka ar jau jie taip ir lieka be žinių apie Lietuviją bei Lietuvą?

Tokiam atveju laikraštis "Jaunimas" ašleina jums pagalbą. "Jaunimas" yra angliškai, du kartų į mėnesį išeinantis be-partijiai lietuviškos minties laikraštis. Jame jūsų sūnius-duktę galės su angliškai sekti visos Amerikos lietuviškos, jos jau-ningos ir lietuviškos gyvenimo. Per "Jaunimą" jūsų sūnius-duktę galės savo ranka sekti lietuviškos veiklos pulsą, o su lai-ku, geriau su la veikla susipa-žinti ir patys joti stoti.

"Jaunimą" prašo ir išleidžia patys jaunuoliai, tokie kaip jūsų sūnius-duktę. Po gereshės pažinties su "Jaunimu" neabejojau, kad ir jūsų sūnius-duktę pradės jam rasinėti, jame bendradar-biauti.

Mės norėtume įrašyti jus tų-časant "Jaunimą" savo sūnių-duktę. Jis mėsams kaimu-ja tik du doleriai, 3 pirmi kartų džišrasantienis pasidulome septy-ity mėnesių susipažinimo pre-numerata už vieną dolerį.

Jei manole, kad jums yra verta išleisti vieną dolerį su-vedimui savo jaunųjų šeimos narių ir artimesnius santykius su lietuviškuoju gyvenimu, prašau iškirpti žemiau telpanti kupo-ną, pridėti vieną dolerį (galite siųsti cash, čekius arba money orderius išrašytus "Jaunimo" vardu) ir pasiųsti "Jaunimui".

Laukiu jūsų atsakymo, Su pagarba, Juozas Poška,

"Jaunimui" leidėjo vardu.

(Iškirptė šią kuponą ir pasiųskite "Jaunimui").

"JAUNIMAS", 2201 West Cermak Road, Chicago, Illinois.

Išduo vieną dolerį už kurį prašau siųsti "Jaunimą" septynis mėnesius sekanti adresu:

vardas, pavardė
adresas
miestas, valstija
Kas užrašo parašas
(skelb.)

CLASSIFIED ADS.

SITUATION WANTED

Ieško Darbo

PATYRES BUCERIS paieško dar-bo buclenėj. Tel. Englewood 2116. Klauskit John.

FOR RENT—IN GENERAL

Rendai—Bendrai

KRAUTUVĖ RENDAI su fikce-riais lūneruimui arba Hamburger šapai—labai nebrangiai. Kreiptis 1338 W. 59th St., telefonu po 6 val. vakaro Englewood 2054.

REAL ESTATE FOR SALE

Namai—Zemė—Pardavimui

PRAŠOME Į MUSY NAUJĄ VIE-TĄ. Gauname kožną dieną iš Re-ceiverių visokių didžiųjų ir mažų namų ir parduodame pigiai. Per-kame, parduodame mainome ir ap-draudžiame visokias nuosavybes, visur. Apraūda metams dykai su Kiekvieu namo pirkiniu. Notari-juojame visokias popieras (raštus) dykai. CHAS. URNICH (Kazimie-ras Urnikis), 2500 W. 63rd St., An-tros lubos. Telefonas Prospect 6025.

MORGICIŲ BENDROVĖ turi lik-viduotų kampius 13 apartmētų. Metinės pajamos \$750.00. Kaina tik \$18,000. \$4,000 cash. MIDDLE STATE MORTGAGE CO. 4027 Crawford. Tel. Independence 6870

VEIK GREITAI!

6 kambarių plytinis, 5529 So. Mo-zart, \$2520
2 flatų plytinis, 6325 So. Whipple Street \$8250
3 flatų plytinis, 4143 North Mc-Vickers \$5750
6 kambarių freiminis North West Side \$2950.00
Kreiptis 5946 BELMONT, Tel. Avenue 5577.

FORKLAUZERIŲ LIKVIDAVIMAS 3 FLATŲ PLYTINIS, GARO SI-LUMA, tik \$500 įmokėti. Kaina tik \$5,000.00.

6 flatų plytinis, garas, 6 kamba-rių plytinis, garas, rendos \$2700. —\$2,000 į mokėti tikiai. \$12,000 Naujas, geltonų plytu, 10 metų senumo, 9x4 kambarių apartmen-tas, garas, refrigeracija, rendos \$4,200. Tikiai \$6,000 įmokėti. Kaina tik \$17,000.

Pereinamas kampas, 8 aukštų ir 18 apartmētų, garas, rendos \$13,000. Tikiai \$10,000 įmokėti. Kaina tik \$45,000.

FIRST STATE MORTGAGE CO. 4752 FULLERTON Spaulding 1500 10 N. CLARK STREET, Dearborn 1540.

Frank Woidatas Nekandidatuoja

BRIDGEPORT. — Plačiai ži-nomas lietuvis biznierių, p. Frank Woidat, pirmiaus buvo paskelbęs savo kandidatūrą į 11-to Wardo Aldermonus. Bet-gi, pereitą Sausio 12 d., Lietu-vių Dem. 11-to Wardo Orga-nizacijos susirinkime, p. Woi-dat'as viešai pareiškė, kad jis ištraukia savo kandidatūrą ir dabar remias dabartinį Alder-moną p. H. B. Connelly. P-s Woidat pranešė, kad p. H. B. Connelly pats prizadėjo indor-suoli ir remti lietuvių kandida-tą į 11-to Wardo Aldermonus kitam terminui.

Dabar Liko Tik Vienas Lietu-vis Kandidatas, Tai p. Juozas Azukas

Dabar, kada liko tik vienas lietuvis kandidatas 11-tam Wardo, tai p. Azukas turi leng-vėšę prōgą patekti ant oficia-lio balloto. Daug žmonių lan-kosi p. Azuko ofise ir klausia ar dar gali pasirašyti po jo pe-ticiją. — VBA.

Prašo Sugrąžinti Peticijas

Šį pirmadienį neveliau antra-dienio rylo, sausio 24 d., p. A-zukas prašo visų parašų rinkė-jų sugrąžinti peticijas su para-šais į jo ofisą, 3303 So. Litua-ilca Ave., nes antradienį popiet visos peticijos turi būti priduo-lės Rinkinių Komisijonieriaus Ofisai. —VBA.

Pirkite tose krautuvėse, ku-rios garsinasi "NAUJIENOSE"

BUSINESS CHANCES

Pardavimui Bizniai

PARSIDUODA BUCERNE ir grosernė, gera vieta, gražus štoras —parduosiu pigiai. J. PATARABAS 1538 So. 50 Ave., Cicero, Ill.

PARDAVIMUI CEVERYKU tai-symo dirbtuvė geroj apylinkėj — nebrangia kaina. Tel. Armitage 4147.

BUSINESS SERVICE

Biznio Patarnavimas

ISIUVAME ZIPERIUS į kautos, apsiaustus svederius ir tt. taipgi skeitus astriname. James Shoe Shop, 3551 So. Halsted St.

FARMS FOR SALE

Ukiai Pardavimui

— UKIAI —

GRAND AVE. UKIS tesiasi iki Diversey, arti mokyklų ir buso, ge-ra žemė, tarpe Mannheim Road ir Wolf Rd. Aukuoja už \$975. \$200 pinigais, \$10 mėnesy. Box G-16, 1739 So. Halsted St.

TUOJ PRIE CICERO AVE., gyva šalikėlo šeimos dydžio ukis už-miesty, arti 147 gatvės, busas, elek-trika, labai derlinga žemė. Barge-nas už \$375.00. \$75 pinigais, \$5 mė-nesy. Box L-18, 1739 So. Halsted Street.

2½ AKRU UKIS arti Knollwood County Club, už Lake Forest ribų, puiki žemė, kaina \$150.00 akras, terminal. Box T-68, 1739 So. Halsted Street.

PUIKIAUSIS MISKAS, privatinė nuosavybė, į pietus nuo Palos kal-nėlių, 10 akru prie išgristos sek-cijos, arti transportacijos, kaina numazinta iki \$150 akrai, greitam pardavimui, terminal atskančiam pirkėjui. Box K-47, 1739 South Halsted Street.

HIGGINS ROAD UKIS arti 10 akru, elektrika, tekantis upelis, tur-tunga A-1 žemė; aukoja \$4,000, \$1,000 pinigais. Savininkas. B-27, 1739 So. Halsted St.

PAGRINTAS UKIS prie didžio-jo vieškelio tuoj už Washington bulvaru, patogų į Oak Park, 1½ aukšto naujas namas, 6 kamba-riai (reikalinga vidus taisyti), gas-as, elektrika, plačiai išplistas gyvas bulvaras, už miesto ribų, užtikrin-ti žemi mokesčiai, nėra asementų, arti krautvių, teatrų, mokyklų, transportacijos, yra sodas ir pauk-ščių ukis arti. Kaina \$1975.00. \$295 pinigais, \$25 mėnesy (su nuosim-čiais). Rašyti savininkui Box A-12, 1739 So. Halsted St.

AUTOS—TRUCKS FOR SALE

Automobilai ir Trokai Pardavimui

COOK COUNTY PASIULO AT-IMTŲ AUTOMOBILIŲ ISPAR-DAVIMĄ, KOKI CHICAGA ILGAI MINES.

UŽTIKRINAME, KAD SUTAUPY-SITE ŠIMTUS DOLERIŲ!

Virš 300 garantuotų karų. Yra visų išdirbysčių naujūčių karų to-kiomis kainomis, kokiu negalime niekur kitur rasti.

Dabar kaip tik laikas pirkti. Ne-laukite. Musų įstaiga yra didžiau-sia finansinė bendrovė Chicagoje, kuri karus parduvinėja publikai tiesiogiai.

Pirkite garantuotą karą, kuris tarnaus daug metų už tokia kaina, kokią išgalite mokėti. Mės duosime gerą kainą už jūsų senąjį, o likusią dalį galite išsimokėti per dvejus metus.

Mūsų du parodos kambariai yra atduri kasdien iki 10 val. vakaro ir visą dieną sekamdienei.

Nesvarbu kur gyvenate, nepralei-skite šios progos. Mus aplankykite pirmą ir sutaupykite pinigų!

COOK COUNTY AUTO FINANCE COMPANY 1340 West 63rd Street prie Loomis 2828 West North Ave. prie California

COAL—WOOD—OIL

Anglys—Malkos—Aliejus

GAUKIT NAUDOS maksimumą iš aliejinio pečiaus, "Arrow Stovai" yra geras kuro aliejus: švarus, be-smarvės, ekonomiškas. Greitas pri-statymas visur. Telefonas VIN-CENNES 4300.

Jei Norit

• KA PARDUOT
• AR NUSIPIRKT

PAGARSINKIT SAVO BARGENUS.

• NAUJIENŲ

GARSINIMUS

VISI SKAITO.

• PASAUKITE MUS TUOJAUS

CANAL 8500

Mūsų apgarsinimų kainos pri-einamos. Už pakartojimus duodame gerą nuolaidą.

MADOS

No. 4999—Mergaitėi suknelė. Su-kiropš miers 2, 4, 6, 8 ir 10 metų amžiaus mergaitėms.

Norint gauti vieną ar dau-giau virš nurodytų pavyzdžių prašome iškirpti paduotą blan-kutę arba priduoti pavyzdžio numerį pažymėti miera ir aiš-kliai parašyti savo vardą pa-varde ir adresą. Kiekvieno pa-vyzdžio kaina 15 centų. Galite pasiųsti pinigų arba paš-to ženkleliais kartu su užsaky-mu. Laiškus reikia adresuoti: Naujienos Pattern Dept., 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJIENOS Pattern Dept.

1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Cia įdėdu 15 centų ir prašau

atstatyti man pavyzdį No.

Mieros per krutinę

(Vardas ir pavardė)

(Adresas)

(Miestas ir valstija)

POLICISTAS MIRĖ, BET ALEKSAS GERULIS BUVO SUIMTAS

Policistui Pragaištingos Lenktynės Per Vidurmiestį

Prie Lake ir Dearborn gatvių kryžkelio trafiko policistas James Moran sustabdė automobilį, kuriam važiuavo du vyrai. Abu jam pasirodė įtartini. Tai buvo bridgeportietis Aleksas Gerulis, 22 metų jaunuolis nuo 3622 Parnell Avenue, ir William Severa, 25 metų jaunuolis, nuo 3012 Parnell Avenue.

Policistui pradėjus eiti prie jų automobilio, jaunuoliai "paspaudė" gesą ir nudumė į pietus Dearborn gatve. Moran šoko į taxi ir liepė vyti. Bet taxi užkliuvo trafike ir turėjo sustoti. Moran tada ėmė šaukti kitam policistui jaunuolius vyti. Policistas Leon Czajka, kuris dežuravo prie kampo Monroe ir Dearborn gatvių pasileido paskui jaunuolius kitam automobilių.

Prie Wells ir Monroe jaunuoliai paliko savo automobilį ir pasileido bėgti. Paskui juos bėgo ir Czajka. Pasivijo juos ties 219 West Adams. Jaunuoliai buvo bepasiduodę, bet kvapo netekęs policistas Czajka šūktelėjo ir mirė. Širdis sustojo plakus.

Jaunuoliai tada vėl pasileido bėgti. Bet vienas praeivis, supratęs kame dalykas, pasiėmė mirusio policisto revolverį ir nudumė paskui. Jam abu jaunuoliai pasidavė prie Adams ir Franklin gatvių.

Policisto "vietininkas" buvo bedarbis Edwood Tuley, 23 metų, 23 metų, nuo 4120 Wilcox Avenue.

Automobilis, kuriam Severa ir Gerulis važiuojo, buvęs pavogtas.

1933 metais Gerulis buvo nubaustas \$200 už "vedimą" nepilnamečių iš kelių. 1932 metais jis buvo nuteistas metams į Pontiac kalėjimą už vagystę.

Per 15-ka Metų Ištikimai Ėjo Policisto Pareigas

Dabar Sėdi Kalėjime

Philips E. Reiman, 45 m. evanstonietis nuo 1809 Central St., per 15 metų ištikimai tarnavo Evanstono policijos departamentui. Kelis kartus, herods 7-is, laimėjo pinigines premijas už pasižymėjimą tarnyboje. Bet šiandien Reiman sėdi kalėjime.

Pereitę ketvirtadienį jis anipėšė krautuvę, Vim Sporting Goods Co., 1572 Sherman Avenue. Jis buvo paskirtas patruliuoti distriktą, kurioj krautuvė randasi, ir nakties laiku atplėšė duris ir įsigavęs vidun ištuštino registrą.

Ketvirtadienį yra Reiman laisva diena. Pasigėręs dėl šeimyninių ir finansinių nesmagumų jis plėšimu manė užsidirbti šmotą pinigų. Bet nepasisekė.

Pildom
Income
Tax
Blankas

KASDIEN NUO 8 v
RYTO IKI 8 v. VA
KARO.

"NAUJIENOS"
1739 So. Halsted St.

Liet. Moterų Lyga Irgi Prisideda Prie "N-nų" Jubiliejaus

Nutarė Dalyvauti Ir Platinti Bilietus Lygos Vardu

Liet. Moterų Piliečių Lygos Metinis susirinkimas įvyko sausio 11 d., Sandaros salėje.

Susirinkime buvo išduotas galutinis raportas iš buvusio vakarėlio, kuris įvyko spalio mėn. vakaras neperblogiausiai nusisekė, padaryta gero pelno.

Narės gavo pakvietimą iš Lascaris Fur Co. atsilankyti į jų dirbtuvę, kurioj parodys kaip furkautai (futrai) yra siuvami. Aplankymas tos dirbtuvės įvyks sausio 24 d. Narės ir nenarės, kurios norėtų aplankyti dirbtuvę yra kviečiamos prie ekskursijos prisidėti.

Buvo gautas kitas kvietimas į "Naujienu" Jubiliejinį vakarą. Visos nutarė dalyvauti ir kad per pirm. bilietai būtų platunami Lygos vardu.

Ruošia Du Parengimus

Narės davė įnešimą rengti Bunco party kovo 19 d., Sandaros salėje. Išrinkta komisija tam tikslui iš sekamų narių: Phillips, Spirikavičius, Janušauskienė, Maziliauskienė ir Zolpienė. Taipgi nutarta rengti išvažiavimą geg. ar birželio mėn. Komisijai, kuri apsiėmė rūpintis išvažiavimu sudaro p-ios Dailidonis, Rumėkis, Vipnauskienė ir Maziliauskienė.

Nauja Valdyba

Įvyko ir valdybos rinkimai. Naujoji 1939 m. valdyba susideda iš sekamų narių: pirm. M. Zolpienė; 1-ma vice-pirm. — F. Spirikavičius; 2-rą vice-pirm. — Dailidonis; prot. rašt. S. Wodman; finansų rašt. — A. Janušauskienė; išdėmė — R. Maziliauskienė; kasos globėjos — Schultz ir Puidokienė; maršalka — Orenčienė; direktorės: Phillips, Barauskienė, Yuknis, Bartkus, Vyšniauskienė, Buožienė ir Burbienė. S. Woodman rašt. Koresp. S. Wodman

Gavo 20 Mėnesių Kalėjime

Šeštadienio "Naujienuose" buvo pranešta, kad federalis teisėjas Sullivan nuteisė chigiečių Abraham F. Zimmerman'ą sėdėti 20 metų kalėjime už income taksų nemokėjimą. Turėjo būti pasakyta, kad buvo nuteistas 20 mėnesių, o ne metų.

NEW YORK. — Valstijos sekretorius Cordell Hull ir jo žmona grįžta iš Pan-Amerikos konferencijos, kuri įvyko mieste Lima, Peru.

C. B. (Cash) Chamberlain iš Minneapolis, Minn. Jis buvo vairuotojas lėktuvo, kuris nukrito ir sudužo netoli Miles City, Mont. Be jo, katastrofoje žuvo jo padėjėjas ir du pasažierai.

CHICAGO. — John Quinn, kuris iš keršto nužudė Dr. Gordon E. Mordoff.

Nauja Ir Įdomi Organizacija Chicagoje

Rupinsis Darbais Bedarbiams Virš 40 m. Amžiaus

Šiomis dienomis Chicagoj buvo įsteigta nauja įdomi organizacija, "Men Over Forty Club".

Grupės nariai yra buvę profesionalai, tarnautojai, darbininkai, kurie dabar neturi darbų. Klubo viršininku yra 41 metų chigietis Merriel Humphrey, buvęs real estate agentas.

Svarbiausias organizacijos tikslas yra parupinti darbus savo nariams ir kitiems vyrams, kurie yra 40 ar daugiau metų amžiaus. Tokio amžiaus darbininkams darbas yra gana sunku gauti, nes rėta kuri firma nori juos samdyti — visi ieško jaunų jėgų. Bet šitie vyrai tvirtina — ir kiekvienas su tuo sutiks, kad 40 metų darbininkas dažniausiai yra daug naudingesnis ir produktyvesnis negu naujokai, kurie neturi patyrimo ir neturi didelę šeimyninių ir kitų atsakomybių, kaip 40 metų vyrai.

Nori Chicago Padaryti Aviacijos Centru

Neseniai prezidentas Rooseveltas paskelbė U. S. karo aviacijos padidinimo programą. Šiomis dienomis Illinois Manufacturers' Association susirupino pasinaudoti prezidento programine minimu lėktuvų skaičiaus padidinimu. Ta pramonininkų sąjunga žada atvilioti Chicago kelias stambias lėktuvų statybos firmas ir Chicago padaryti U. S. aviacijos centru. Chicagoj jau yra kelios stambios lėktuvų ir dalių dirbtuvės, be to, yra ir

Šalčiai Chicagoj

Chicago miestą vakar aplanė oro biuro išpranašauta šalčių banga. Temperatūra buvo apie 5—10° virš zero. Šiandien, sako, bus šalčiau negu vakar.

didžiausias pasaulyje airportas. Viso Illinois valstijos yra apie 500. airportų ir apie 44 aviacijos fabrikai.

IS MELROSE PARKO KOLONIJOS LIETUVIŲ DARBUOTĖS IR GYVENIMO

S. L. A. Auga Nariais, Džiaugiasi, Kad Jaunuoliai Veikia.

MELROSE PARK, Ill. — SLA 125 kuopa darbuojasi, rengia šokių vakarą. Praėjusiam kuopos susirinkime, kuris įvyko naujų metų dieną, rengimų komisija pranešė, kad jau yra rengiamas šokių ir pasilinksminimo vakaras, bendrai su Melrose Park Lietuvių Kultūros Draugija, vakaras įvyks subotąj, sausio 28 d., Eagles Hall, 147 Broadway. Durys atsidarys 6-tą valandą vakare. Bilietai pardavinėjami visu stropumu, serijų pavidale, nuo 1 iki 10 centų. Su bilietais svečiai turės progą išimti dovanų ir jie taipgi bus geri įžangai į svetainę.

Jaunuoliai Darbuojasi

Ši kartą SLA 125 kp. rengimo komisija susideda iš trijų jaunuolių — J. Narsutis Jr., P. Vaichunas Jr. ir Al Šeštokas. Visi gabūs ir energingi jaunuoliai. Malonu prisiminti, kad mūsų jaunimas ne tik kuopos valdyboj užima svarbias vietas, bet ir komisijose darbuojasi. Valio jaunuoliai.

Buvo skaitytas laiškas nuo "Naujienu" apie "Naujienu" 25 metų jubiliejų. Laiškas priimtas vienbalsiai. Svarstymas atidėtas sekančiam kuopos susirinkimui, kuris įvyks vasario 5 d., paprastoje vietoje.

Buvo skaitytas laiškas nuo SLA prezidento F. J. Bagočiaus, kuris sveikino SLA 125 kp. su žiemos šventėmis ir naujais metais. SLA 125 kuopa taipgi sveikina SLA prezidentą F. J. Bagočių ir velinam jam geriausių ir laimingiausių 1939 metų.

Keturi Nauji Nariai

Tame susirinkime liko priimti 4 nauji nariai: Pranas ir Katri Smigelskiai, tai yra linksmo ir malonaus budo lietuviai, seniai jie buvo mūsų pageidaujami SLA šeimoj. Ši sykį jie spildė mūsų norą. Žadėjo ir savo sunus prikalbinti prisirašyti. Valio draugai Smigelskiai! Trečias tai yra Juozas Padžiūnas, fotografas, kuris turi puikiai įrengtą paveikslų studiją. Yra gabus paveikslų dirbėjas, taipgi malonus žmogus ir draugiškas su visais vietos lietuviais.

Ketvirtas — Stasys Yudis, jaunas vaikinai, pilnas energijos darbuotis draugijose. SLA 125 kuopa kaip tik ir yra jam vieta darbuotis. Bendrai sakant, mūsų kuopa tik ir ieško tokių lietuvių bei lietuvačių, kurie yra garbingi ir garbės verti lietuviai. Tokius mes ir kviečiame stoti į šią garbingą lietuvių organizaciją — Susivienijimą Lietuvių Amerikoje. M. Šeštokas

1914—1939

NAUJIENOS

šiemet apvaikščioldamos

25 METŲ

savo gyvavimo sukaktį,

— RENGIA —

JUBILIEJINĮ Koncerta

ASHLAND BLVD. AUDITORIJOJ

KAMPAS VAN BUREN IR ASHLAND BLVD.

KOVO 12 D.

ROMA. — Anglijos premjeras Chamberlain (antras iš dešinės) ir lordas Halifax (po dešine) stovi užnugaryje permjero Mussolini. Jie stebi gimnastų pratimus.